

PARTNER BANK

PODATKI ZA STRANKE

Pregled

- A) Podatki o Partner Banki
- B) Razvrščanje strank
- C) Ravnanje pri nasprotjih interesov (politika konfliktov interesov)
- D) Načela Partner Banke o izvrševanju naročil (izvedbena politika)
- E) Priložnost in tveganje pri poslovanju z vrednostnimi papirji
- F) Splošni poslovni pogoji za bančne posle

A) PODATKI O PARTNER BANKI

PARTNER BANK Aktiengesellschaft

A-4020 Linz, Goethestraße 1a

Telefon: +43 732 69 65-0; faks: +43 732 66 67 67;

www.partnerbank.at; info@partnerbank.at;

BLZ (bančna številka) 19170

Pristojno sodišče Deželno in trgovsko sodišče v Linzu,

Matična številka 90966 z;

Id. št. za DDV: ATU 37836507; DVR: 0693791

Lastnik Partner Bank AG: Sklad za socialni in gospodarski razvoj v Vaduzu v kneževini Liechtenstein

Komunikacija z banko

V prometu s stranko uporablja banka nemški jezik.

Na splošno se lahko stranka poleg osebnega pogovora v času uradnih ur odloči tudi za vzpostavitev stika z banko po telefonu, pisno, po faksu ali e-pošti. Pravno relevantna korespondenca med banko in njenimi strankami (naročila strank itd.) pa – če ni drugače dogovorjeno – poteka pisno (pismo ali faks, vendar ne po e-pošti).

Elektronska komunikacija (npr. po elektronski pošti ali prek spleta) med banko in strankami, ki ima ali lahko ima za posledico sklenitev poslov s finančnimi instrumenti, se zabeleži oz. arhivira. Kopije teh zabeležk so strankam na zahtevo na voljo pet let.

Koncesija

Organ za nadzor finančnega trga (FMA), Otto-Wagner-Platz 5, 1090 Dunaj, je banki podelil koncesijo za izvajanje bančnih storitev, ki banko upravičuje tudi za posle z njenimi strankami pri naložbenih poslih in poslovanju z vrednostnimi papirji. S to koncesijo je banka upravičena, da za svoje stranke opravlja tudi storitve plačil.

Pristojni organ za nadzor in organ za podelitev koncesije

FMA je neodvisen, na navodila nevezan in integriran nadzorni organ za avstrijski finančni trg in deluje kot ustanova javnega prava. V njegovi pristojnosti je nadzor nad kreditnimi instituti, zavarovalniškimi podjetji, zavodi za pokojninsko zavarovanje, zavodi za poklicno zavarovanje, investicijskimi skladi, podjetji za storitve z vrednostnimi papirji, družbami, ki kotirajo na borzi, in borzami vrednostnih papirjev.

Vrsta storitev in poslov

Glavni posel Partner Banke je poslovanje z vrednostnimi papirji in s tem povezane storitve.

Stranke lahko naročijo Partner Banki nakup, prodajo in upravljanje finančnih instrumentov ali hrambo pri banki. Podrobnosti o nakupu in prodaji finančnih instrumentov pri Partner Banki ureja naročilo Partner Banke za nakup. Podrobnosti o upravljanju premoženja pri Partner Bank se urejajo v Naročilu Partner Bank za upravljanje premoženja.

Naložbeno svetovanje

Banka Partner Bank in finančni posredniki, ki sodelujejo z banko, opravljajo ne neodvisno naložbeno svetovanje v smislu členov 50 in 53 Zakona o nadzoru vrednostnih papirjev WAG 2018. Če bi pri naložbenem svetovanju izjemoma šlo za neodvisno naložbeno svetovanje, vas bo finančni posrednik na to posebej opozoril.

Naložbeno svetovanje se opira na obsežne analize različnih vrst finančnih instrumentov. Velika raznovrstnost produktov zajema širok spekter investicijskih skladov, indeksnih skladov (ETF), delnic, obveznic itd. izbranih ponudnikov brez tesne povezave z banko. Če to ni bilo posebej dogovorjeno, ponudba ne vsebuje redne ocene primernosti priporočenih finančnih instrumentov.

V okviru naložbenega svetovanja ali pred sklenitvijo upravljanja sredstev pridobi banka v skladu z Zakonom o nadzoru vrednostnih papirjev (WAG) od stranke podatke o njeni poučenosti in izkušnjah s posli z določenimi vrstami finančnih instrumentov in storitev, o njenih naložbenih ciljih, finančnih razmerah, sposobnosti nošenja izgube in toleranci tveganja. Ti podatki so potrebni, da lahko stranki priporoči zanjo ustrezen finančni instrument ali storitev vrednostnih papirjev – npr. naložbeno strategijo. Če banka ne dobi teh podatkov, ne sme niti svetovati o naložbah niti upravljati sredstev.

Posel, za katerega se ne zahteva svetovanje

Pri poslu, za katerega se ne zahteva svetovanje, preveri Partner Banka, ali strankine odločitve o naložbah ustrezajo njeni poučenosti in izkušnjah. Če finančni instrument ne ustreza njeni poučenosti in izkušnjam, jo bo Partner Banka oziroma finančni posrednik banke, ki je v stiku s stranko, opozoril na „neustreznost“.

Execution Only

Pri čistih izvedbenih poslih Partner Banka ne preverja, ali naložbene odločitve stranke ustrezajo njenemu znanju in izkušnjam s posli z določenimi finančnimi instrumenti, njenim naložbenim ciljem in njenim finančnim razmeram. Strank tako ne varujejo zadevna pravila primerne ravnanja in so manj zaščitene. Če stranke same od delavcev Partner Banke zahtevajo informacij o finančnem instrumentu, obsegajo podatki Partner Banke zgolj znanje, ki je delavcem Partner Banke lahko dostopno. Partner Banka ni dolžna nadalje poizvedovati.

Storitev na področju vrednostnih papirjev

Banka Partner Bank svojim strankam v primerni obliki na trajnih nosilcih podatkov poroča o storitvah, ki jih je opravila zanje. Pri naložbenem svetovanju prejme stranka v okviru sklenitve posla izjavo o podanih priporočilih, zlasti o tem, kako so bila ta priporočila usklajena z njenimi specifičnimi preferencami, cilji in drugimi značilnostmi. Pri upravljanju sredstev je takšna izjava vsebovana v četrletnih poročilih o opravljenih storitvah, če ni dogovorjeno drugače.

Stranke banke Partner Bank, ki poslujejo z vrednostnimi papirji, prejmejo vsake četr leta na ključne dneve 31. marec, 30. junij, 30. september in 31. december izpisek depozita.

Stranke, ki uporabljajo online storitve, imajo načelno možnost, da dnevno poiščejo ustrezne podatke. Ta inačica nadomesti zgoraj navedeno poštno pošiljanje v okviru dolžnosti poročanja strankam.

Informacijo o stroških, povezanih z opravljenimi storitvami na področju vrednostnih papirjev in pomožnimi storitvami, ter v danem primeru o njihovem skupnem učinku na donos naložbe prejme stranka tako pred sklenitvijo posla z vrednostnimi papirji kot tudi pozneje kot celovit pregled.

Urad varuha človekovih pravic za pritožbe banke Partner Bank

Če imate pritožbo, se obrnite na:

Telefon: 0043.732.6965-121 ali
Telefon: 0043.732.6965-407
e-poštni naslov: info@partnerbank.at
Telefaks: 0043.732 666767
Poštni naslov: Goethestraße 1a, A-4020 Linz

Podrobnejše informacije o poteku pritožb pri banki Partner Bank najdete na spletu na naslovu www.partnerbank.at.

Hramba s strani tretjih

Vrednostni papirji, ki jih mora banka hraniti za svoje stranke, se – tudi za zagotovitev kar najvišje zaščite teh vrednostnih papirjev – pošljejo v hrambo institutom, specializiranim za hrambo vrednostnih papirjev (t.i. „tretji hranitelj“). Za morebitno škodo, ki nastane zaradi protizakonitih krivdnih ravnanj ali opustitev s strani tretjih hraniteljev, jamči prizadeti stranki banka.

Če se vrednostni papirji hranijo za stranko kot podjetnika, pa je jamstvo banke omejeno na skrbno izbiro tretjega hranitelja. Če kljub skrbni izbiri postane tretji hranitelj plačilno nesposoben, lahko banka zahteva izročitev vrednostnih papirjev, ki jih je predala v hrambo tretjemu hranitelju.

Zbirna hramba

Vrednostni papirji, ki jih mora banka hraniti za svoje stranke, se hranijo skupaj z enakimi vrednostnimi papirji drugih strank (t.i. „zbirna hramba“).

Ker ima vsaka stranka možnost (tudi pri insolventnosti banke oz. tretjega hranitelja) zahtevati izročitev svojega deleža vrednostnih papirjev, ki se nahajajo v zbirni hrambi, zbirna hramba stranki ne povzroča posebnih tveganj.

Hramba v tujini

Morda je potrebno, da se vrednostni papirji hranijo pri tretjih hraniteljih v tujini, zlasti tudi zunaj evropskega gospodarskega prostora. S tem zanje veljajo pravni predpisi države, v kateri se hranijo. Ti pravni predpisi se lahko močno razlikujejo od veljavnih predpisov v Avstriji in ni nujno, da zagotavljajo enako zaščito.

Zavarovanje vlog in odškodnina vlagateljem

Za Partner Bank kot avstrijsko banko neomejeno veljajo avstrijska določila o zavarovanju vlog in odškodninah naložbenikom (ESAEG in BWG). Partner Bank AG je članica zakonske zavarovalne institucije bank in bančnikov Einlagensicherung der Banken & Bankiers Gesellschaft m.b.H. Med drugim opozarjamo na zakonska določila 9. in sledečih členov ESAEG, 37a in sledečih členov ter 93. in 93a člena BWG o zavarovanju vlog in odškodninah naložbenikom (zlasti na obstoječe izjeme po 10. členu ESAEG), ki jih na željo z veseljem posredujemo. Ugotovi se tudi, da so depoziti vrednostnih papirjev, ki jih vodi Partner Banka za svoje stranke, sredstva strank. To pomeni, da banka ne pridobi lastniške pravice na vrednostih, ki jih za svoje stranke hrani v depozitu vrednostnih papirjev.

Zavarovanje vlog:

Vloge fizičnih oseb (sredstva, ki so bila zaupana banki za pridobitev finančnih instrumentov) so zavarovane z najvišjim zneskom 100.000,00 EUR na posameznega vlagatelja. V določenih primerih (časovno omejene krite vloge, 12. člen ESAEG) najvišja vsota znaša 500.000,- EUR.

Vloge nefizičnih oseb so zavarovane do višine 100.000,- EUR. Vloge na računu, s katerim lahko razpolagata dve ali več oseb kot družabniki odprte družbe, komanditne družbe, družbe civilnega prava ali družbe, ki ustreza naštetim družbenim oblikam po pravu države članice ali tretje države, se združijo pri izračunu najvišjega zneska in obravnavajo kot vloga enega vlagatelja; enako velja za sredstva in druge terjatve iz poslov z vrednostnimi papirji.

Odškodnina vlagateljem:

Po avstrijskem pravu banka, ki vodi depozit, vrne vrednostne papirje vlagateljem.

Denarne terjatve iz odškodnine naložbenikom so tako pri fizičnih kot nefizičnih osebah zavarovane do vsote največ 20.000,- EUR, pri terjatvah nefizičnih oseb pa velja odbitna franšiza v višini 10 %.

Omejitev zavarovanja vlog – odškodnine vlagateljem:

V običajnem primeru velja zavarovanje vlog za vse oblike naložb/sredstev, knjiženih na obrestovanih ali neobrestovanih računih (npr. sredstva na plačnih, varčevalnih računih, vezane vloge itd.) pri kreditnih institutih.

Za vračila iz obračunov vrednostnih papirjev (dividende, prihodki iz prodaje, odkupi itd.) prav tako velja zavarovanje vlog, če so knjižene na obrestovani račun pri kreditnem institutu. Če pa je nasprotno vračilo neposredno na neobrestovani račun, velja za zneske odškodnina vlagateljem.

Zastavne in zadržne pravice

Za vrednosti, ki so bile banki predane v hrambo, veljajo zastavne in zadržne pravice banke za zavarovanje vseh terjatev, ki banki pripadajo do stranke (št. 47 in nasl. Splošnih poslovnih pogojev). Tretji hranitelj lahko uveljavlja zastavne pravice na vrednostnih papirjih, ki jih imajo v hrambi, za terjatve, ki tretjim hraniteljem nastanejo v zvezi s hrambo vrednostnih papirjev (zlasti nadomestila za hrambo).

Distribucija

Partner Banka sodeluje s profesionalnimi, samostojnimi finančnimi posredniki v prostoru EU in obmejnih sosednjih držav, ki so registrirani pri vsakokratnem nadzornem organu.

Opravljalci finančnih storitev so poslovno samostojni in od banke neodvisni poslovni subjekti. Posrednik nima pravice do pravnoposlovnega razpolaganja in/ali sprejemanja v imenu PARTNER BANK: posrednik ne sme sprejemati denarnih sredstev naročnika – niti za posredovanje na PARTNER BANK. Reprezentacije posrednika, ki odstopajo od pogodbenih pogojev in Splošnih pogojev poslovanja ter rokopišne dopolnitve ali spremembe pogodbenih pogojev niso pravno veljavne.

B) UVRŠČANJE STRANK

Partner Banka načelno uvršča vse svoje stranke kot zasebne stranke. Zato zasebna stranka Partner Banke uživa najvišjo možno zaščito in skrbnost, ki sta predpisani z Zakonom o nadzoru vrednostnih papirjev v vsakokrat veljavnem besedilu.

Če obstajajo pogoji, se stranke na željo lahko uvrstijo kot profesionalne stranke. Ker so bolj poučene o poslih z vrednostnimi papirji, Zakon za profesionalne stranke predvideva manjšo zaščito oz. uvrstitev med profesionalne stranke lahko povzroči delno izgubo pravic do odškodnine vlagateljem.

C) RAVNANJE PRI NASPROTIJH INTERESOV (politika konfliktov interesov)

Do nasprotij interesov lahko pride predvsem zaradi različnih področij dejavnosti, različnih storitev vrednostnih papirjev in sodelovanja s povezanimi podjetji. Nastopijo lahko v teh odnosih:

- stranka – posrednik vrednostnih papirjev oz. povezana podjetja
- stranka – delavec
- stranke med seboj

Cilj identificiranja potencialnih nasprotij interesov je oceniti, ali bi bančni institut, njegovi delavci ali z nadzorom povezano podjetje z izvrševanjem (dodatnih) storitev vrednostnih papirjev

- pridobili finančno korist ali se izognili izgubi v škodo strank (finančna korist),
- imeli interes za rezultat opravljene storitve posla, izvršenega za to stranko, ki se ne sklada z interesom stranke za ta rezultat (različen interes),
- imeli finančno ali podobno vzpodbudo, ki bi interese stranke ali

skupine strank postavila nad interese drugih strank (vzpodbude),

- izvajali enak posel kot stranka (konkurenčna situacija) ali
- v povezavi s storitvijo prejeli ali lahko prejeli nagrado tretjih, ki presega za to običajno provizijo ali provizijo (nagrade).

Vsak kreditni institut je obvezan izogibati se identificiranim možnim nasprotjem interesov, v vsakem primeru pa jih uravnavati tako, da se interesi strank zadostno upoštevajo. Za ukrepe uravnavanja štejejo med drugim preventivni ukrepi za učinkovito preprečevanje in nadzor izmenjave podatkov, plačila delavcem neodvisno od plačil drugim delavcem z drugimi nalogami ali rezultatov podjetja, preprečevanje nestrokovnega vpliva na dejavnost delavcev in posebni nadzor delavcev na področjih, ki so posebej dovzetna za nasprotja interesov. Interesna nasprotja z navedenimi ukrepi uravnava in nadzoruje služba v podjetju („compliance“), ki mora po svoji strani upoštevati specifična določila za neodvisnost, organizacijo in ravnanje.

Dejavnosti in storitve v podjetju

Cilj Partner Banke in njenih delavcev je ohranitev in nadaljnji razvoj najvišjega standarda v vseh poslovnih odnosih. Banka od svojih delavcev zahteva zakonito ravnanje, skrbnost, profesionalnost in zlasti ravnanje v skladu z interesi strank. Pri tem predstavljajo zakonska določila minimalni standard. Če delavci kršijo obstoječe predpise, pravila ali smernice banke, morajo računati z disciplinskimi ukrepi. Kljub temu opozarjamo, da mora Partner Banka – za zagotovitev visoko kakovostnih storitev po ustreznih cenah za svoje stranke – delno pretehtati med interesi strank in podjetniško dejavnostjo.

Ravnanje Partner Banke pri nasprotjih interesov

Banka Partner Bank ima avtonomno in neodvisno službo („Compliance“) za upravljanje in nadzorovanje konfliktov interesov na podlagi Zakona o nadzoru nad vrednostnimi papirji 2018 (WAG 2018) ter Delegirane uredbe (EU) 2017/565 Komisije z dne 25. 4. 2016. Razen preprečevanja zlorabe notranjih informacij in tržne manipulacije so osrednje naloge službe za zagotavljanje skladnosti poslovanja (Compliance) prepoznavanje in obvladovanje konfliktov interesov ter tekoče spremljanje in nadzorovanje v banki Partner Bank sprejetih ukrepov in po potrebi njihovo prilagajanje. Partner Banka je opravila obsežno analizo potencialnih nasprotij interesov. Hkrati tekoče sprejema ukrepe za nadzor določenih področij oz. zadevnih oseb, katerih interesi bi lahko bili v nasprotju z drugimi interesi, vključno z interesi Partner Banke, in tekoče sprejema

preventivne ukrepe za preprečevanje nasprotij interesov. Če nekega konflikta interesov kljub ukrepom organizacijske in upravne narave, ki jih sprejme banka Partner Bank, ni mogoče preprečiti, mora banka Partner Bank takšen konflikt interesov rešiti v interesu stranke. Ta rešitev je lahko tudi razkritje konflikta stranki ali celo odstop od morebitnega posla. Za razkritje se banka odloči le, če ni mogoča nobena druga rešitev.

Banka je – ustrežno svoji velikosti in organizacijski strukturi – definirala področja zaupnosti, da bi preprečila izmenjavo podatkov med osebami, katerih dejavnost bi lahko povzročila nasprotje interesov.

Če bi bila v posameznem primeru neizogibna izmenjava podatkov med definiranimi področji, ki bi lahko povzročila nasprotje interesov, se o tem obvesti odgovornega za compliance, ki nato sprejme ustrezne ukrepe. Zaupna področja se sproti prilagajajo organizacijskim spremembam v okviru banke.

Delavci banke se redno udeležujejo izobraževanj.

Šolanja delavcev in finančnih posrednikov banke potekajo redno. Poleg tega so bile oblikovane smernice, ki urejajo lastne posle delavcev in finančnih posrednikov, njihov namen pa je preprečevanje konfliktov interesov med strankami in delavci oz. finančnimi posredniki banke Partner Bank.

Obveščamo tudi, katera nasprotja interesov so bila ugotovljena, ampak so tako bistvena za gospodarsko dejavnost in poleg tega običajna v panogi, da jih ni možno v celoti preprečiti, in po katerih načelih se presojajo darila in vabila manjše vrednosti:

Sprejemanje in dajanje nagrad in provizij

Razkritje ugodnosti pri ne neodvisnem naložbenem svetovanju¹:

Kot ne neodvisni svetovalec lahko banka Partner Bank AG prejema ugodnosti od tretjih² oseb ali jih plača tretjim osebam – pod pogojem, da je ugodnost

- povezana s storitvijo na področju vrednostnih papirjev ali s pomožno storitvijo in
- jo upravičujejo ukrepi, ki izboljšujejo kakovost za vlagateljice in vlagatelje.

Banka Partner Bank ponuja svojim strankam ne neodvisno naložbeno svetovanje v povezavi z dostopom do širokega spektra primernih finančnih instrumentov tretjih ponudnikov produktov, ki niso tesno povezani z banko. Poleg tega ponuja banka Partner Bank svojim strankam dostop do učinkovite spletne storitve za stranke in daje v državah, v katerih je aktivno dejavna, svojim strankam na voljo mrežo na kraju samem razpoložljivih finančnih posrednikov.

Sprejemanje ugodnosti pri neodvisnem naložbenem svetovanju ali upravljanju portfelja:

Pri neodvisnem naložbenem svetovanju in upravljanju portfelja se morebitni prispevki tretjih strani brez izjeme predajajo strankam. V okviru neodvisnega naložbenega svetovanja se strankam ponudi dostop do širokega spektra finančnih instrumentov tretjih ponudnikov produktov, ki niso tesno povezani z banko.

- **Nagrade Partner Banki:** Stroški sklenitve (enkratno). Partner Bank pri posredovanju investicijskih skladov ali strukturiranih produktov stranki s strani izdajatelja ali tretjega delno prejme provizijo v obliki zmanjšanja/znižanja izdajne provizije. Od tega upravitelj finančnih storitev za svojo dejavnost praviloma prejme enkratno plačilo (glej dalje spodaj).
- **Upravljaljska provizija (tekoče):** Partner Banka prejme pri posredovanju investicijskih skladov ali strukturiranih produktov strankam od izdajateljev ali tretjih delno časovno sorazmerno plačilo (provizijo). To časovno sorazmerno plačilo se izračuna kot odstotkovni delež vsakokratne vrednosti hranjenih deležev in je odvisno od izdajatelja ter vrste finančnega instrumenta. Možno je, da izdajatelj ali tretji Partner Banki ob podpisu za njene opravljene storitve dá enkratno nagrado – tudi v obliki znižanja cene. Finančni posrednik lahko od tega za svojo storitev prejme enkratno sorazmerno plačilo. V okviru upravljanja sredstev se morebitni prispevki tretjih oseb predajo strankam. Prejem plačil omogoča Partner Banki izgradnjo in nadaljnji razvoj infrastrukture za izvajanje storitev.
- **Nagrade zaposlenim delavcem Partner Banke:** Plačilni sistem zaposlenih delavcev Partner Banke lahko vsebuje tudi variabilni sestavni del plače, ki je odvisen od prometa in obsega depozita strank.
- **Provizije, plačane finančnemu posredniku:** Finančni posrednik

prejme od Partner Banke provizijo za svojo dejavnost. V ta namen se finančnemu posredniku za posredovane finančne instrumente izplača nadomestilo za posredovanje ali del le-tega, ki ga je Partner Banka zaračunala stranki. Višina tega nadomestila za posredovanje v nobenem primeru ne presega višine do zdaj običajnega pribitka za izdatke, ki ga izdajatelj izkaže v vsakokratnem prodajnem prospektu. Finančni posrednik lahko za svojo dejavnost od Partner Banke dobi tudi časovno sorazmerno plačilo ali del le-tega, ki ga Partner Banki plačajo izdajatelji ali tretji. Konkretna višina je odvisna od izdajateljev in vrste finančnega instrumenta.

Pri določenih finančnih instrumentih se lahko del provizij in stroškov, ki jih zaračuna banka (npr. provizija za sklenitev/ažijo, stroški vrednostnih papirjev in podobno), posreduje naprej upravitelju finančnih storitev.

Za posredovano upravljanje premoženja posrednik prejme del manipulativnih stroškov in provizije Privatnega bančništva oziroma se mu lahko po načelu časovne porazdelitve dodeli tudi del upravljaljske provizije.

Za posredovano upravljanje sredstev prejme posrednik delež stroškov obdelave in zasebnega bančništva (Privat Banking) oz. se mu lahko zagotovi tudi delež provizije za upravljanje kot nadomestilo po načelu časovne porazdelitve.

Partner Bank izdajno provizijo/manipulativne stroške in provizijo Privatnega bančništva zaračuna stranki. Višina pribitka za izdajo je razvidna iz vsakokratnega prospekta.

S plačili provizij lahko finančni posrednik vzpostavi infrastrukture za izvajanje njegovih storitev.

- **Negotovinske nagrade:** Partner Banka dobiva in daje vabila in darila manjše vrednosti, npr. v obliki ukrepov za dodatna izobraževanja o produktih ali poslovnih običajnih nagrad (npr. vabila za kulturne prireditve, poslovna kosila v običajnih restavracijah).

Višina negotovinskih nagrad, ki jih prejme Partner Banka, je odvisna od vsakokratnega izdajatelja produkta.

Vabila in darila finančnim posrednikom so odvisna od kakovostnih in količinskih elementov, kot so npr. celotni promet, kakovost njegove storitve, skrb za stranke, raven izobrazbe ter pripravljenost za šolanje.

Višina vabil in daril manjše vrednosti, ki jih prejme ali daje Partner Banka, ne sme presegati 500 EUR na posamezen primer, pri čemer vabila in darila letno ne smejo preseči mere običajne pravilnosti ali biti trajna.

- Stranki so informacije o višini pristojbin, običajnih za trg, na voljo na naslovu www.fma.gv.at pod točko „Potrošniki & vlagatelji“, „Tržne pristojbine“. Ugotovilo jih je zakonsko zastopstvo interesov finančnih posrednikov Avstrijske gospodarske zbornice in predstavljajo priporočilo FMA.

Upoštevanje smernice o konfliktih interesov nadzoruje pooblaščenec za varovanje zakonitosti poslovanja (Compliance Officer) in ga preverja interna revizija.

S povzetkom smernice o konfliktih interesov se udeležujejo zakonska določila Zakona o nadzoru vrednostnih papirjev WAG 2018 in Delegirane uredbe (EU) 2017/565 Komisije z dne 25. 4. 2016, ki zadevajo seznanjanje strank z upravljanjem navzkrižij interesov in opisa razkritja ugodnosti.

¹Ugodnosti: ugodnosti so stroški, provizije (npr. upravljaljska provizija) in druge denarne in nedenarne ugodnosti.

²Tretji: emitenti, ponudniki produktov, prodajni partnerji

D) NAČELA PARTNER BANKE O IZVRŠEVANJU NAROČIL (IZVEDBENA POLITIKA)

Za varstvo interesov strank in vlagateljev sporoča Partner Banka svoje izvedbene smernice. Te smernice so bile izdelane za stranke Partner Banke in opisujejo bistvene poteke poslovanja z vrednostnimi papirji v Partner Banki.

Poslovni model Partner Banke

Stranka lahko Partner Banki naroči tako nakup posameznega naslova kot tudi upravljanje sredstev, četudi je osrednje področje poslovanja Partner Banke standardizirano upravljanje sredstev. V Partner Banki nalagajo predvsem za zasebne stranke.

Ker ni neposredno povezana, Partner Banka trenutno ne trguje sama na borzi, temveč se pri tem poslužuje mednarodno aktivnih poslovnih partnerjev (posredniki), pri čemer se njeni stroški potem lahko naprej zaračunajo kot „tuj stroški“.

I. Prednost strankinih navodil

1. Pri izvajanju naročila za nakup ali prodajo ravna Partner Banka po navodilih stranke. Navodilo stranke ima vedno prednost.

2. Stranko se izrecno opozori, da bo njeno navodilo povzročilo neupoštevanje v nadaljevanju predstavljenih načel, in da lahko navodilo prepreči Partner Banki doseganje najboljšega rezultata za stranko.

II. Naročila strank

1. Vrste naročil / Omejitve cene ali tečaja

Naročila se izvajajo v skladu s standardom „Najboljše naročilo tržno naročilo“ („Bests-Order/Market Order“). To pomeni, da banka Partner Bank ne upošteva nobenih omejitev cen ali tečajev in stranka sprejme ceno, ki jo je mogoče doseči v trenutku transakcije. S tem ostaja potreben kapitalni vložek / prihodek od prodaje negotov.

2. Posredovanje naročil

Naročila se načeloma posredujejo naprej istega dne – ob domnevi, da so do 10.00 vnesena v interni sistem in je bilo opravljeno preverjanje naročila oz. kritja.

3. Izpadi sistema in drugi dogodki

Ob nepredvidenih dogodkih (npr. izpadi sistema) bo banka Partner Bank morda prisiljena uporabiti druge načine izvedbe naročila, kakor pa so predvideni in določeni v smernici Best Execution Policy (Smernica o najboljši izvedbi). Tudi v takšnih primerih bo banka Partner Bank poskušala doseči najboljšo izvedbo.

III. Investicijski skladi

Naša smernica o najboljši izvedbi Best Execution Policy se v skladu z 2. odstavkom 62. člena Zakona o nadzoru vrednostnih papirjev WAG 2018 ne uporablja za izdajo in umik investicijskih skladov, nepremičninskih investicijskih skladov in deležev pri tujih skladih kapitala.

IV. Izvrševanje zunaj organiziranega trga ali multilateralnega sistema trgovanja

Če se z vrednostnimi papirji ne trguje na mestu trgovanja ali v okviru organiziranega trgovalnega sistema (OTF), se lahko naročilo izvede zunaj organiziranega trga, npr. v okviru zunajborznega trgovanja. Tu je predvidena posebna privolitev stranke. Zato je predvideno ločeno soglasje stranke v obliki splošnega dogovora, ki se izrecno poda s podpisom pogodbe.

V. Obvestilo o združevanju naročil strank

Partner Banka obdeluje naročila strank skupaj samo, če se ne pričakuje, da združevanje naročil škoduje stranki.

VI. Izvedba iz lastnega stanja banke

Lahko se zgodi, da se naročila v določenih delih s trgovanjem za lasten račun Partner Bank izvedejo drugače kot v tabeli pod točko 5). Pri tem banka od stranke prevzame finančne instrumente kot kupec ali dobavi finančne instrumente kot prodajalec. V ta namen se uporabijo vsakokratni zaključni borzni tečaji ali ob času izvedbe najboljši možni nakupni ali prodajni tečaji spodaj navedenih borz tistega dne, na katerega naročilo po internem poteku sistema prispe v oddelek za trgovanje z vrednostnimi papirji.

VII. Načela za najboljšo možno izvedbo

1. Merila, ki se upoštevajo pri najboljši možni izvedbi

Za izvedbo poslov v okviru upravljanja premoženja in za izvedbo naročil za nakup in prodajo posameznih vrednostnih papirjev se uporabljajo naslednja merila:

- tečaj/cena in stroški
- kakovost povezave

Za zasebne stranke so skupni stroški naročila edino odločilno merilo za izbor najboljšega možnega mesta izvedbe. Ti izhajajo iz tečaja/cene finančnega instrumenta in iz vseh za stranko nastalih stroškov, ki so neposredno povezani z izvedbo naročila, vključno s pristojbinami izvedbenega mesta, pristojbinami za obračun in poravnavo, stroški menjave mesta hranjenja ter z drugimi pristojbinami, ki jih je treba plačati tretjim osebam, udeleženi pri izvedbi.

2. Kategorije finančnih instrumentov

Stranke banke Partner Bank lahko prek banke Partner Bank naročijo finančne instrumente, ki spadajo v eno izmed naslednjih kategorij in so sestavni del ponudbe produktov banke Partner Bank.

- Delnice in primerljive vrednosti deležev
- Obveznice in primerljivi dolžniški vrednostni papirji
- Investicijski skladi, ki kotirajo na borzi (Exchange Traded Funds) (ETFs)
- Strukturirani vrednostni papirji in finančni vzvodi
- Certifikati
- Nakupni boni

Izčrpno razlago posameznih skupin produktov najdete v nadaljevanju informacije za stranke, in sicer v točki E) „Priložnosti in tveganja v poslovanju z vrednostnimi papirji“.

3. Področje veljavnosti

Izvedbene smernice izpolnjujejo zakonske zahteve za zagotavljanje najvišje možne ravni zaščite za zasebne stranke. Banka Partner Bank uporablja pričujoče izvedbene smernice tudi za profesionalne stranke, tako da zanje ni posebnih smernic.

Izvedbena načela, ki so navedena v tej smernici, ne veljajo

- za določene finančne instrumente, kupljene po fiksni ceni neposredno od banke Partner Bank oz. prodane banki Partner Bank (posel po fiksni ceni).
- za izdajo ali prevzem deležev sklada pri domačih investicijskih in nepremičninskih skladih ter tujih kapitalskih skladih, ki imajo dovoljenje za trženje, če to poteka preko depozitne banke sklada.

4. Določitev najboljših možnih izvedbenih mest

Banka Partner Bank je svoja izvedbena mesta ocenila na podlagi zgoraj navedenih meril in določa posamezno izvedbeno mesto za v točki 2 navedene kategorije finančnih instrumentov – kot predstavljeno v točki 5. Naročila za subskripcijo emisij se običajno posredujejo v izvedbo emitentu, upravitelju emisije ali članu konzorcija emisije, ki ga določi emitent. Izvedbe prodaj se ob upoštevanju celotnega plačila opravijo na tistih izvedbenih mestih, kjer je to mogoče brez menjave mesta hranjenja. Če to ni mogoče, se uporabi naslednja tabela:

5. Določitev poti izvedbe po skupinah naročil

Finančni instrument / vrednostni papir	Kraj izvedbe	prek poslovnega partnerja banke Partner Bank
avstrijske delnice in primerljive vrednosti deležev	Xetra Dunaj ali zunaj borze	ViTrade / RBI / Semper Constantia // Baader Bank/ Interactive Brokers
tuje delnice (ZDA in Nemčija)	Xetra Frankfurt / borzni parket / NYSE / AMEX/ NASDAQ / NYSE ARCA	ViTrade / RBI / Semper Constantia // Baader Bank/ Interactive Brokers
tuje delnice (preostali del Evrope)	domača borza	Hauck & Aufhäuser / ViTrade / RBI / Baader
tuje delnice (Kanada, Hongkong, Japonska)	domača borza	Hauck & Aufhäuser / ViTrade / RBI / Baader
Investicijski skladi, ki kotirajo na borzi (Exchange Traded Funds) (ETFs)	Xetra Frankfurt	Baader Bank / ViTrade / RBI
Obveznice Avstrija	Borza ali zunaj borze	avstrijske velike banke / ViTrade / Hauck u. Aufhäuser / RBI / Interactive Brokers
Mednarodne obveznice	Borza ali zunaj borze	Hauck & Aufhäuser / ViTrade / RBI / Baader
Certifikati, nakupni boni	Euwax Stuttgart / Scoach / Frankfurter Terminalska borza in borza za certifikate / emitent (OTC)	ViTrade / RBI / Interactive Brokers / Baader Bank

Domača borza = poimenovanje za borzo, v gospodarskem okolju katere ima svoj sedež in/ali glavno upravo emitent. V posameznih primerih je v interesu stranke lahko potrebno odstopanje od navedene poti (npr. zaradi izpadov sistema ali zaradi pravil glede najmanjše nominalne vrednosti ali pa pri portfeljih, ki temeljijo na prispetjih vrednostnih papirjev). Naročila za borze oziroma produkte, ki niso navedeni, se izvedejo, če je to mogoče. Če določena izvedba ni mogoča, prejme stranka informacijo o tem takoj, ko je ta na voljo.

V primeru odstopajočega, izrecnega navodila stranke naročilo izvedemo v skladu s tem izrecnim navodilom stranke.

Predstavitev vsakokrat aktualne politike izvedbe je na voljo tudi na naši spletni strani www.partnerbank.at / Pravna obvestila / Informacija za stranke vključno s Splošnimi pogoji poslovanja.

E) PRILOŽNOST IN TVEGANJE PRI POSLOVANJU Z VREDNOSTNIMI PAPIRJI PO WAG 2018

Uvodna opomba

V nadaljevanju so opisani razni naložbeni produkti in z njimi povezane možnosti ter tveganja.

Tveganje pomeni nedoseganje pričakovanega donosa vložnega kapitala in / ali izgubo vložnega kapitala vse do njegove popolne izgube, pri čemer lahko tveganje izhaja iz produkta samega, trgov ali s strani izdajatelja.

Ta tveganja niso vedno vnaprej predvidljiva, tako da prikaz v nadaljevanju v tem smislu ne sme veljati za dokončnega. Vsekakor je vedno od posameznega primera odvisno tveganje, ki izhaja iz bonitete izdajatelja produkta, čemur mora vlagatelj zato posvečati še posebno pozornost. Opis naložbenih produktov se opira na običajne značilnosti produktov. Vedno pa je odločilno oblikovanje konkretnega produkta. Ta opis zato ne more nadomestiti vlagateljevega temeljitega preverjanja konkretnega produkta.

Pokazatelji, ki vodijo k odločitvi za nakup in prodajo, so:

- osnovni podatki podjetja
- pripadnost panogi ter položaj podjetja na trgu
- trajni razvoj podjetja (strategija podjetja, rast, bilanca)
- tehnična analiza delnice
- ocena delnice npr. s pomočjo razmerja med tečajem in dobičkom delnice (v primerjavi s povprečjem panoge)
- rating / ocena analitikov
- upravljanje tveganja

Vrednotenje po teh kazalcih ne poteka po vnaprej opravljenih ponderiranih, temveč v obliki gibljivega sistema, ki je, denimo, odvisen od tržnega položaja in pozicioniranja podjetja.

Navedena ocena tveganja

Navedena ocena tveganja za vsak produkt upravljanja sredstev ali finančne instrumente obvešča o občutljivosti vsebovanih vrednosti in karakteristiki v nadaljevanju pojasnenih naložbenih tveganj.

1. Splošna naložbena tveganja

Valutno tveganje

Če se izbere posel v tuji valuti, donos oz. razvoj vrednosti tega posla nista odvisna zgolj od lokalnega donosa vrednostnega papirja na tujem trgu, temveč tudi močno od razvoja menjalniškega tečaja tuje valute v primerjavi z investitorjevo osnovno valuto (npr. evro). Sprememba menjalniškega tečaja lahko zato poveča ali zmanjša

donos in vrednost naložbe.

Transferno tveganje

Pri poslih, povezanih s tujino (npr. dolžniki v tujini) obstaja – odvisno od posamezne države – dodatno tveganje, da bodo politični ali devizno-pravni ukrepi preprečili ali otežili realizacijo naložbe. Problemi lahko nastanejo tudi pri obračunu naročila. Pri poslih v tuji valuti lahko takšni ukrepi tudi povzročijo, da tuja valuta ni več prosto konvertibilna.

Državno tveganje

Državno tveganje je bonitetno tveganje (plačilna sposobnost) države. Če zadevna država predstavlja politično ali gospodarsko tveganje, lahko to negativno vpliva na vse partnerje s sedežem v tej državi.

Likvidnostno tveganje

Možnost kadar koli kupiti, prodati ali izravnati naložbo po trgu primernih cenah, se imenuje sposobnost trgovanja (=likvidnost). O likvidnem trgu lahko govorimo, ko vlagatelj lahko trguje s svojimi vrednostnimi papirji, ne da že povprečno veliko naročilo (izmerjeno na tržno običajnem obsegu prometa) povzroči občutna tečajna nihanja in se ne more obračunati ali se lahko obračuna zgolj na močno spremenjeni ravni tečaja.

Bonitetno tveganje ter tveganje izdajatelja

Bonitetno tveganje je nevarnost plačilne nesposobnosti partnerja, kar pomeni možno nesposobnost pravočasne ali dokončne izpolnitve njegovih obveznosti, kot so izplačilo dividend, plačilo obresti, odkup itd. Alternativna pojma za bonitetno tveganje sta tveganje dolžnika ali izdajatelja. To tveganje je mogoče oceniti s pomočjo t.i. „ratinga“. Rating je ocenjevalna lestvica za ocenjevanje bonitete izdajateljev. Rating izdelajo rating agencije, pri čemer se ocenjujeta predvsem bonitetno in državno tveganje. Ocenjevalna lestvica sega od „AAA“ (najboljša boniteta) do „D“ (najslabša boniteta).

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje izhaja iz možnosti prihodnjih sprememb obresti na trgu. Obresti na trgu, ki rastejo, povzročijo v času veljavnosti fiksno obrestovanih obveznic izgube tečaja, obresti, ki padajo, pa povzročijo dobiček.

Tečajno tveganje

Tečajno tveganje pomeni možna nihanja vrednosti posameznih naložb. Zaradi tečajnega tveganja je lahko pri zavezujočih poslih (npr. devizni terminski posli, futures, »šortanje« opcij) potrebno zavarovanje (margin) oz. zvišanje njihovega zneska, tj. vezava likvidnosti.

Tveganje popolne izgube

Tveganje popolne izgube je tveganje, da lahko naložba izgubi vrednost, npr. zaradi njene konstrukcije kot časovno omejene pravice. Popolna izguba lahko nastopi zlasti, ko izdajatelj vrednostnega papirja zaradi gospodarskih ali pravnih razlogov ni več sposoben izpolnjevati svojih plačilnih obveznosti (stečaj; tveganje izdajatelja).

Nakup vrednostnih papirjev na kredit

Nakup vrednostnih papirjev na kredit predstavlja visoko tveganje. Najeti kredit je treba poplačati ne glede na uspeh naložbe. Razen tega pa stroški kredita znižujejo donos.

Garancije

Pojem garancije se lahko uporablja v več pomenih.

Po eni strani pomeni obljubo tretjega, ki ni izdajatelj, s katero tretji zavaruje izpolnitev obveznosti izdajatelja. Po drugi strani gre lahko tudi za obljubo izdajatelja samega, da bo opravil določeno storitev ne glede na gibanje določenih pokazateljev, ki bi bili sami po sebi odločilni za višino obveznosti izdajatelja. Garancije se lahko nanašajo tudi na razne druge okoliščine.

Kapitalske garancije veljajo običajno zgolj ob koncu roka veljavnosti (odkup), zato lahko med veljavnostjo vsekakor nastopijo tečajna nihanja (tečajne izgube). Kakovost kapitalske garancije je bistveno odvisna od dajalca garancije.

Davčni vidiki

O splošnih davčnih vidikih različnih naložb lahko banka oz. finančni posrednik daje zgolj neobvezujoče izjave. Učinke naložbe na osebno davčno situacijo je treba oceniti skupaj z davčnim svetovalcem.

Tveganja na borzah, zlasti na stranskih trgih (npr. vzhodna Evropa, Latinska Amerika itd.)

Z večino borz na stranskih trgih ni neposredne povezave, tj. vsa naročila se morajo pošiljati naprej telefonsko. Pri tem lahko pride do napak oz. do časovnih zakasnitvev. Na nekaterih stranskih delniških trgih limitirana naročila za nakup in prodajo načelno niso mogoča. Limitirana naročila se lahko tako posredujejo šele po ustreznem telefonskem povpraševanju pri posredniku na licu mesta, kar lahko povzroči časovne zakasnitve. Možno je, da se ti limiti sploh ne opravijo. Na nekaterih stranskih delniških borzah je težko tekoče dobivati aktualne tečaje, kar otežuje aktualno oceno obstoječega položaja strank.

Če se na borzi prekine objava o trgovanju, se lahko zgodi, da prodaja teh papirjev na tej prodajni borzi ni več možna. Tudi prenos na drugo borzo je lahko problematičen. Na nekaterih borzah na stranskih trgih delovni časi še zdaleč ne ustrezajo zahodnoevropskim standardom. Kratki delovni čas na borzi, približno tri do štiri ure na dan, lahko povzroči ozka grla oz. neupoštevanje delniških naročil.

2. Obveznice / zadolžnice / rente

Definicija

Obveznice (= zadolžnice, rente) so vrednostni papirji, v katerih se izdajatelj (= dolжник, emitent) obvezuje imetniku (= upniku, kupcu) obrestovati prejeti kapital in ga vrniti v skladu s pogoji obveznic. Poleg teh obveznic v ožjem pomenu obstajajo tudi zadolžnice, ki se močno razlikujejo od opisanih lastnosti in opisa v nadaljevanju. Pri tem zlasti opozarjamo na zadolžnice, opisane v odseku „strukturirani produkti“. Prav na tem področju zato velja, da za tveganja, specifična za produkt, ni odločilna oznaka obveznice ali zadolžnice, temveč konkretno oblikovanje produkta.

Pri nakupu obveznic se zaračunajo akumulirane obresti. Obresti ustrezajo nastalim obrestnim zahtevkom, ki jih mora kupec obveznice s kuponom plačati prodajalcu.

Donos

Donos obveznice je sestavljen iz obrestovanja kapitala ter morebitne razlike med kupnino in doseženo ceno pri prodaji/odkupu.

Donos se tako lahko določi vnaprej zgolj v primeru, da se obveznica obdrži do odkupa. Pri variabilnem obrestovanju obveznice vnaprej ni mogoče določiti donosa. Kot primerjalna/merska vrednost za donos se uporabljata donos (na končno zapadlost), ki se izračuna v skladu z mednarodno običajnimi merili. Če je donos obveznic mnogo višji od donosa obveznic s primerljivim rokom veljavnostjo, morajo biti za to posebni razlogi, npr. povišano bonitetno tveganje.

Pri prodaji pred odkupom je dosegljiva prodajna cena negotova, donos je tako lahko višji ali nižji od prvotno izračunanega. Pri izračunu donosa se upoštevajo tudi stroški.

Bonitetno tveganje

Obstaja tveganje, da dolжник svoje obveznosti ne more izpolniti ali pa jo lahko le delno izpolni, npr. zaradi plačilne nesposobnosti. Zato se mora pri naložbeni odločitvi upoštevati boniteta dolžnika. Opozorilo o oceni bonitete dolžnika je lahko t.i. rating (= ocena

bonitete dolžnika, ki jo opravi neodvisna rating agencija). Rating „AAA“ oz. „Aaa“ pomeni najboljšo boniteto (npr. avstrijske državne obveznice); slabši kot je rating (npr. rating B- ali C-), višje je bonitetno tveganje – toliko višje je verjetno tudi obrestovanje (rizična premija) vrednostnega papirja na račun povišanega tveganja finančne izgube (bonitetno tveganje) dolžnika. Naložbe s primerljivim ratingom BBB ali boljšim so označene kot „investment grade“.

Tečajno tveganje

Če se obveznica obdrži do konca roka veljavnosti, prejme stranka pri odkupu donos odkupljenega vrednostnega papirja, ki je obljubljen v pogojih obveznice. Pri tem se mora upoštevati – če je navedeno v pogojih izdaje – tveganje predčasne odpovedi s strani izdajatelja.

Pri podaji pred koncem roka veljavnosti dobimo tržno ceno (tečaj). Ta se ravna po ponudbi in povpraševanju, ki sta med drugim odvisna od aktualnih obrestnih mer. Tako bo, na primer, pri fiksno obrestovanih obveznicah tečaj obveznice padel, če obresti za primerljive roke veljavnosti naraščajo, nasprotno pa bo obveznica več vredna, če obresti za primerljivi rok veljavnost padajo. Tudi spremenjena boniteta dolžnika lahko vpliva na tečaj obveznice.

Pri obveznicah z variabilno obrestno mero je pri obrestni krivulji, ki postaja ali je ravna, tečajno tveganje pri obveznicah, katerih obrestovanje je prilagojeno obrestim kapitalskega trga, občutno višje kot pri obveznicah, katerih obrestovanje je odvisno od višine obresti na denarnem trgu.

Obseg spremembe tečaja posamezne obveznice kot reakcija na spremembo obresti je opisan z oznako „duration“ (trajanje). Trajanje je odvisno od preostalega roka veljavnosti obveznice. Čim daljše je trajanje, tem močnejše učinkujejo spremembe splošne obrestne ravni na tečaj, in sicer tako v pozitivnem kot negativnem smislu.

Likvidnostno tveganje

Možnost trgovanja z obveznicami je lahko odvisna od različnih dejavnikov, npr. obsega izdaje, preostalega roka veljavnosti, borznih uzanc, tržnega položaja. Obveznico je tudi težko ali je sploh ni možno prodati in se jo mora v tem primeru obdržati do odkupa.

Trgovanje z obveznicami

Z obveznicami se trguje na borzi ali zunajborzno. Banka lahko praviloma pri določenih obveznicah na zahtevo objavi prodajni in nakupni tečaj. Vendar ne obstaja pravica do možnosti trgovanja.

Pri obveznicah, s katerimi se trguje tudi na borzi, se lahko tečaji, ki se oblikujejo na borzi, močno razlikujejo od zunajborznih cen. Z dodatkom limita se tveganje šibkega trgovanja lahko omeji.

Nekateri posebni primeri obveznic, obveznice dopolnilnega kapitala

Gre za podrejene obveznice avstrijskih bank, ki se obrestujejo samo pri ustreznih letnih presežkih (pred gibanjem rezerv). Vračilo kapitala pred likvidacijo se izvrši samo ob sorazmernem odbitku neto izgub, ki so nastale v času celotne veljavnosti obveznice dopolnilnega kapitala.

Podrejene obveznice

Gre za obveznice, pri katerih vlagatelj v primeru likvidacije ali stečaja dolžnika iz obveznice dobijo plačila šele, ko so poplačane vse ostale nepodrejene obveznosti dolžnika iz obveznice. Kompenzacija zahtevka za vračilo iz podrejene kapitalske obveznice s terjatvijo dolžnika iz obveznice je izključena.

O ostalih posebnih oblikah obveznic, kot so npr. opcijske obveznice, zamenljive obveznice, obveznice z ničnim kuponom, vas bo z veseljem informiral svetovalac strank.

3. Delnice

Definicija

Delnice so vrednostni papirji, ki izkazujejo udeležbo pri podjetju (delniški družbi). Glavne pravice delničarjev so udeležba pri dobičku podjetja in glasovalna pravica na skupščini (izjema: prednostne delnice).

Donos

Donos delniških naložb je sestavljen iz plačila dividend in tečajnih dobičkov/izgub delnice in ga ni mogoče z gotovostjo napovedati. Dividenda je s skupščino izplačan dobiček podjetja. Višina dividende je navedena bodisi v absolutnem znesku na delnico ali v odstotkih nominalne vrednosti. Doseženi donos iz dividende, nanašajoč se na tečaj delnice, se imenuje donos dividende. Ta bo praviloma bistveno pod dividendno, izraženo v odstotkih. Bistveni del donosov iz naložb v delnice redno izhaja iz gibanja vrednosti / tečaja delnice (glej tečajno tveganje).

Tečajno tveganje

Delnica je vrednostni papir, s katerim se v večini primerov trguje na borzi. Praviloma se tečaj določa dnevno glede na ponudbo in povpraševanje. Naložbe v delnice lahko povzročijo velike izgube.

Splošno se tečaj delnice ravna po gospodarskem razvoju podjetja in splošnih gospodarskih in političnih okvirnih pogojih. Tudi neracionalni faktorji (razpoloženja, mnenja) lahko vplivajo na gibanje tečaja in s tem na donos naložbe.

Bonitetno tveganje

Kdor je delničar, je udeležen pri podjetju. Zlasti s stečajem le-tega lahko udeležba izgubi vrednost.

Likvidnostno tveganje

Možnost trgovanja je lahko problematična pri tržno ozkih naslovih (zlasti kotiranja na neorganiziranih trgih, zunanjborsno trgovanje).

Tudi če delnica kotira na več borzah, lahko pride do razlik pri možnosti trgovanja na različnih mednarodnih borzah (npr. kotiranje ameriške delnice v Frankfurtu).

Trgovanje z delnicami

Z delnicami se trguje na borzi, včasih tudi zunajborzno. Pri trgovanju na borzi se morajo upoštevati vsakokratne borzne uzance (najmanjša enota trgovanja, vrste naročila, ureditve valute itd.) Če delnica kotira na različnih borzah v različni valuti (npr. delnica iz ZDA kotira na Frankfurtski borzi v evrih), vsebuje tečajno tveganje tudi valutno tveganje. O tem obvešča svetovalec strank.

Pri nakupu delnice na tuji borzi je treba upoštevati, da tuje borze vedno zaračunajo »tuje stroške«, ki nastanejo dodatno k vsakokrat bančno običajnim stroškom. Njihovo točno višino sporoči svetovalec strank.

4. Investicijski skladi

Domači investicijski skladi

Splošno

Lastniški certifikati avstrijskih investicijskih skladov (investicijski certifikati) so vrednostni papirji, ki izkazujejo solastnino pri investicijskem skladu. Investicijski skladi nalagajo denar deležnikov po načelu razpršenega tveganja. Trije glavni tipi so skladi obveznic, delniški skladi in mešani skladi, ki investirajo tako v delnice kot v obveznice. Skladi lahko vlagajo v domače in/ali tuje vrednosti.

Naložbeni spekter domačih investicijskih skladov vsebuje poleg vrednostnih papirjev še instrumente denarnega trga, likvidne finančne naložbe, derivativne produkte in deleže investicijskih skladov. Investicijski skladi lahko vlagajo domače in tuje vrednosti.

Nadalje razlikujemo med izplačilnimi skladi, tezavriranimi skladi in krovnimi skladi. Za razliko od izplačilnega sklada tezavrirani sklad ne izplača donosa, ampak ga namesto tega ponovno vložijo v sklad. Nasprotno pa krovni skladi vlagajo v druge domače in/ali tuje sklade. Garancijski skladi so povezani s privolitvijo garanta, ki ga je imenovala družba investicijskega sklada, v izplačila dobička v določenem roku veljavnosti, vračilo kapitala ali gibanje vrednosti.

Donos

Donos investicijskih skladov je sestavljen iz letnih izplačil (če gre za izplačilni in ne za tezavrirani sklad) in gibanja izračunane vrednosti sklada in ga ni mogoče vnaprej določiti. Gibanje vrednosti je odvisno od naložbene politike, določene v Določilih sklada, ter od tržnega razvoja posameznih sestavnih delov sredstev. Glede na sestavo sklada je treba upoštevati tudi navodila o tveganju za obveznice, delnice in opcijske listine.

Tečajno/ocenjevalno tveganje

Deleži skladov se lahko običajno kadar koli vrnejo po ceni za vračilo. V izrednih okoliščinah se lahko vračilo začasno ustavi do prodaje sredstev sklada in prejema prihodka iz prodaje. Morebitne stroške oz. dan izvedbe naročila nakupa ali prodaje sporoči svetovalec strank. Rok veljavnosti sklada se ravna po določilih sklada in je praviloma neomejen. Treba je upoštevati, da v nasprotju z obveznicami pri investicijskih skladih ni odkupa in tako tudi ni fiksnega tečaja odkupa. Tveganje pri naložbah v sklade je povezano - kot že opisano v oddelku Donos - z naložbeno politiko in razvojem trga. Izgube ni mogoče izključiti. Kljub temu, da je normalno vedno možno vračilo, so investicijski skladi naložbeni produkti, ki so tipično gospodarsko smiselni skozi daljše naložbeno obdobje. S skladi se lahko - kot z delnicami - trguje tudi na borzah. Tečaji, ki se oblikujejo na zadevni borzi, se lahko razlikujejo od cene za vračilo. V tej zvezi opozarjamo na tveganja za delnice.

Davčni učinki

Davčna obravnava donosov se razlikuje glede na tip sklada.

Tuji kapitalski naložbeni skladi

Za tuje naložbene kapitalne sklade veljajo tuja zakonska določila, ki se lahko močno razlikujejo od določil, veljavnih v Avstriji. Še posebej je lahko pravica do nadzora pogosto bolj mila kot doma.

V tujini imajo tudi t.i. „zaprte sklade“ oz. sklade, zgrajene po delniškem pravu, pri katerih vrednost sklada določata ponudba in povpraševanje

in ne notranja vrednost sklada, približno primerljivo z oblikovanjem tečaja pri delnicah.

Upošteva se, da za izplačila in izplačilom podobne donose tujih kapitalskih naložbenih skladov (npr. tezavriranih skladov) - ne glede na njihovo pravno obliko - lahko veljajo druge davčne ureditve.

Exchange Traded Funds

Exchange Traded Funds (ETFs) so deleži skladov, s katerimi se na borzi trguje kot z delnico. ETF praviloma oblikuje košarico vrednostnih papirjev (npr. delniško košarico), ki reflektira sestavo indeksa, tj. indeks v papirju, s pomočjo vrednostnih papirjev, ki jih indeks vsebuje, in posnema njihovo aktualno ponderiranje v indeksu, zato ETF-je pogosto tudi označijo kot indeksne delnice.

Donos

Donos je odvisen od osnovnih vrednosti v košarici vrednostnih papirjev.

Tveganje

Tveganje je odvisno od vrednosti košarice vrednostnih papirjev.

5. Nepremičninski skladi

Splošno

Avstrijski nepremičninski skladi so posebno premoženje v lasti neke družbe za upravljanje, ki posebno premoženje kot fiduciar drži in z njim upravlja za imetnike deležev. Investicijski kuponi zapisujejo pravico do obligacijske soudeležbe pri tem posebnem premoženju. Nepremičninski skladi investirajo denar, ki jim priteka od imetnikov, po načelu razpršitve tveganja zlasti v zemljišča, zgradbe, deleže nepremičninskih podjetij in primerljive premoženjske vrednosti ter tudi v lastne gradbene projekte; poleg tega držijo likvidne finančne naložbe kot npr. vrednostne papirje in dobroimetje v bankah. Likvidnostne naložbe služijo zagotavljanju plačila nastalih plačilnih obveznosti nepremičninskega sklada (npr. na osnovi pridobitve nepremičnin) kot tudi odkupu enot kolektivnih naložbenih podjetij.

Donos

Skupni donos nepremičninskih skladov z vidika imetnika deleža sestoji iz letnih izplačil (v kolikor gre za izplačilne in ne za kumulativne sklade) in iz razvoja izračunane vrednosti deleža sklada ter ga vnaprej ni mogoče določiti.

Razvoj vrednosti nepremičninskih skladov je odvisen od v določilih sklada opredeljene naložbene politike, od razvoja trga, od posameznih nepremičnin, ki so del sklada in od drugih premoženjskih enot sklada (vrednostnih papirjev, dobroimetja na banki). Zgodovinski razvoj vrednosti sklada ni pokazatelj za njegov prihodnji razvoj vrednosti. Nepremičninski skladi so med drugim izpostavljeni tveganju donosa v primeru neizkoriščenosti objektov. Predvsem pri lastnih gradbenih projektih lahko pride do problemov pri prvi oddaji prostorov v najem. V nadaljevanju lahko imajo neizkoriščene nepremičnine negativne posledice za vrednost sklada in vodijo do manjšega izplačila dobička. Naložba v nepremičninske sklade lahko vodi tudi do zmanjšanja vloženega kapitala.

Nepremičninski skladi vlagajo likvidna naložbena sredstva tako v bančno dobroimetje, kot tudi v druge naložbene oblike, predvsem v obrestovane vrednostne papirje. Ti deli premoženja sklada so izpostavljeni posebnim tveganjem, ki veljajo za izbrano naložbeno obliko. Če nepremičninski skladi investirajo v inozemske projekte izven evro-območja, je imetnik deleža dodatno izpostavljen valutnemu tveganju, ker se prometna vrednost in vrednost donosa takšnega objekta v tujini pri vsakem obračunu tečaja izdaje oz. ponudbene cene za investicijske kupone obračuna v evrih.

Tečajno in vrednostno tveganje

Enote premoženja sklada se lahko kadarkoli prodajo oz. vrnejo po veljavni odkupni ceni. Potrebno je upoštevati, da je odkup enot nepremičninskih skladov lahko deloma omejen. V nenavadnih okoliščinah je lahko odkup enot začasno ustavljen, vse do prodaje vrednosti premoženja nepremičninskega sklada in prispetja izkupička od vnovčenja. Določila sklada lahko dopuščajo možnost, da se v primeru večjega števila vrnjenih enot premoženja sklada, odkup za daljše časovno obdobje, do dveh let, prekine. V takem primeru izplačilo veljavne odkupne cene v tem obdobju ni mogoče. Nepremičninski skladi se uvrščajo med tipične dolgoročne naložbene projekte.

6. Opcije

Definicija: Opcije so vrednostni papirji brez obrestovanja ter izplačila dividend, ki lastniku priznavajo pravico, da na vnaprej določen dan kupi (nakupne opcije/call-opcije) ali proda (prodajne opcije/put-opcije) določeno osnovno vrednost (npr. delnico), po vnaprej določeni ceni (izvršilna cena).

Donos

Imetnik call-opcije je z nakupom opcije določil nakupno ceno njegove osnovne vrednosti. Do donosa pride v primeru, ko je tržna cena osnovne vrednosti višja od izvršilne cene kupca, pri čemer se odšteje kupna cena opcije. Imetnik ima nato možnost, da osnovno vrednost kupi pri izvršilni ceni ter jo nato takoj proda po tržni ceni.

Običajno je porast cene osnovne vrednosti sorazmerno s rastjo tečaja opcije višja, tako da vlagatelj v večini pridejo do donosa ob prodaji opcije (učinek vzvoda).

Enako velja smiselno za put-opcije; cena le-teh ponavadi raste, ko tečaj osnovne vrednosti pada.

Donos naložbe v opcije vnaprej ni določljiv.

Maksimalna izguba je omejena na višino vložene kapitala.

Tečajno tveganje

Tveganje naložb v opcije obstaja v tem, da se osnovna vrednost do izteka opcije ne razvije na želeni način stranke, kar v ekstremnih primerih vodi do totalne izgube vložene kapitala.

Poleg tega je tečaj opcij podvržen tudi drugim faktorjem. Najpomembnejši so:

Volatilnost osnovne vrednosti (mersko število za obseg nihanja osnovne vrednosti, ki je bila pričakovana za časa nakupa ter istočasno najpomembnejši parameter za cenovno vrednost opcije). Visoka volatilnost pomeni načeloma višjo ceno za opcijo.

Veljavnost opcije (daljša kot je veljavnost neke opcije, višja je cena).

Padec volatilnosti ali zmanjševanja preostanka veljavnosti lahko vodi do nespremenjene tečajne vrednosti ali celo do njenega padca, kljub temu, da so se pričakovanja v zvezi z razvojem tečaja osnovne vrednosti uresničila.

Načeloma se odsvetuje nakup opcije kratko pred iztekom dobe trajanja. Nakup pri visoki volatilnosti podraži naložbo, kar pomeni, da gre za zelo špekulativen posel.

Likvidnostno tveganje

Ker so opcije na voljo zgolj v majhnih posameznih enotah, pride do visokega likvidnostnega tveganja. Tako lahko pri posameznih opcijah pride do zelo visokih tečajnih odklonov.

Opcije-trgovanje

Trgovanje z opcijami se v večini odvija izven borznih trgov.

Načeloma obstaja razlika med kupnim in prodajnim tečajem.

Ta razlika gre v breme stranke.

Pri borznem trgovanju je potrebno upoštevati predvsem zelo nizko stopnjo likvidnosti.

Opcijski pogoji

Opcije niso standardizirane, zato je zelo pomembno, da se pridobijo predvsem sledeče informacije:

Način izvrševanja:

Ali se lahko opcijska pravica izvaja nenehno (ameriške opcije) ali zgolj na dogovorjeni dan izvršitve (evropska opcija)?

Vpisno razmerje:

Koliko opcij je potrebnih, da se pridobi osnovna vrednost?

Izvrševanje:

Dostava osnovne vrednosti ali denarno nadomestilo?

Zapadlost:

Kdaj zapade pravica? Potrebno je upoštevati, da banka brez izrecnega naročila ne izvršuje opcijskih pravic.

Zadnji dan trgovanja:

Ta je pogosto določen pred dnevom zapadlosti, tako, da se ne sme izhajati iz predpostavke, da je opcijo mogoče prodati vse do dneva zapadlosti.

7. Strukturirani produkti

Sem spadajo naložbeni instrumenti, katerih donosi in/ali poplačila kapitala niso določeni, temveč so odvisni od bodočih dogodkov ali razvoja. V posameznih primerih je pri teh instrumentih mogoče, da v primeru, če se doseže vnaprej določen ciljni obseg produkta, izdajatelj produkt lahko predčasno odpove ali celo pride do avtomatične odpovedi.

V nadaljevanju so opisani posamezni produkti. Za opis teh produktov se običajno uporabljajo skupni pojmi, ki pa se na trgu ne uporabljajo enotno. Zaradi raznolikih možnosti navezovanja, kombinacij ter možnosti izplačila pri teh naložbenih instrumentih so se razvile razne oblike naložbenih instrumentov, katerih izbrani nazivi ne sledijo vedno enotno izbranim vsakokratnim oblikam. Zaradi tega je potrebno zmeraj preveriti pogoje produkta. Svetovalec z veseljem poda informacije o različnih oblikah teh naložbenih instrumentov.

Tveganja

1) V primeru dogovorjenih obrestnih izplačil in/ali izplačil donosov, so le-ti lahko odvisni od bodočih dogodkov ali razvoja (indicev, košaric, posameznih delnic, določenih cen, surovin, plemenitih kovin itd.) in

tako lahko v prihodnosti delno ali v celoti izpadejo.

2) Poplačila kapitala so lahko odvisna od bodočih dogodkov ali razvoja (indicev, košaric, posameznih delnic, določenih cen, surovin, plemenitih kovin itd.) in tako lahko v prihodnosti delno ali v celoti izpadejo.

3) V zvezi z izplačili obresti in/ali donosov, kakor tudi s povračili kapitala, je še posebej potrebno upoštevati obrestno, valutno, panožno, bonitetno tveganje in tveganje podjetja ter države oz. davčno tveganje.

4) Tveganja v skladu s tč.1) do 3) lahko, ne glede na obstoječe možne obrestne garancije, garancije donosa ali garancije kapitala, vodijo do visokih nihanj tečajev (tečajnih izgub) med dobo trajanja oz. lahko prodajo med dobo trajanja otežujejo oz. jo onemogočijo.

Cash or Share-obveznice (delniške obveznice)

So sestavljene iz treh komponent, katerih tveganje nosi kupec obveznice:

Vlagatelj pridobi obveznico (obvezniška komponenta), katere obrestna mera vključuje opcijsko premijo.

Ta struktura tako vodi do višje obrestne mere kot pri obveznicah s primerljivo veljavnostjo.

Odplačilo se vrši v denarju ali v delnicah, v odvisnosti od gibanja tečaja delnic, ki so merilo (delniška komponenta).

Kupec obveznice je s tem imetnik put opcije (opcijska komponenta), ki tretji osebi proda pravico, da ta prenese delnice nanj in se s tem zavezuje, da bo prevzel zanj negativno gibanje tečaja delnice. Kupec obveznice torej nosi tveganje gibanja tečaja in prejme za to premijo, ki je v bistvu odvisna od volatilnosti delnice, ki je vzeta kot osnova. Če se obveznice ne obdrži do izteka časa trajanja, se temu tveganju načeloma pridruži še tveganje spremembe obrestnih mer. Sprememba nivoja obresti vpliva tako na tečaj obveznice in posledično tudi na neto donos obveznice glede na trajanje obveznice.

Prosimo upoštevajte tudi ustrezno pojasnilo o tveganju v poglavjih bonitetno, obrestno, tečajno tveganje delnice.

Obrestno-Spread-produkti vrednostnih papirjev (Constant Maturity Swap)

Ti produkti, oblikovani kot obveznice, so v prvem obdobju opremljeni z določenim kuponom. Po tej fazi fiksnih obresti, se produkti preusmerijo na variabilno obrestovanje. Letni kupon je običajno odvisen od aktualne obrestne situacije (npr. obrestna krivulja). Dodatno so lahko ti produkti opremljeni z možnostjo ciljne obrestne mere; to pomeni, da se produkt ob doseganju vnaprej določene ciljne obrestne mere predčasno odpove.

Donos

Vlagatelj v fazi fiksnega obrestovanja doseže višji kuponski donos, kot se plača za klasično obveznico na trgu. V času faze variabilne obrestne mere, ima vlagatelj možnost doseči višje kuponske donose kot pri fiksnih obrestovanih obveznicah.

Tveganje

V času trajanja lahko pride do tržnih nihanj tečajne vrednosti, ki v

odvisnosti od razvoja obrestnih mer lahko tudi občutno padejo.

Garancijski certifikati

Pri garancijskih certifikatih se ob dospelosti izplača izhodiščna nominalna vrednost ali določen odstotek le-te, neodvisno od gibanja osnovne vrednosti, na katerega se nanaša (»minimalno vračilo«).

Donos

Donos, ki je določen z razvojem vrednosti osnovne vrednosti, je lahko omejen z, v pogojih certifikata določenim, najvišjim zneskom poplačila ali z drugimi omejitvami udeležbe pri razvoju vrednosti osnovne vrednosti. Vlagatelj nima pravice do dividend ali primerljivih poplačil iz osnovnih vrednosti.

Tveganje

Vrednost certifikata lahko v času trajanja pade pod dogovorjenim minimalnim poplačilom. Ob dospelosti pa bo vrednost certifikata praviloma v višini dogovorjenega minimalnega poplačila.

Višina minimalnega poplačila je odvisna od bonitete izdajatelja.

Discount certifikati

Pri discount certifikatih vlagatelj prejme osnovno vrednost (npr. delnice ali indeksa, ki je merilo) z odbitkom na aktualni tečaj (varnostna rezerva), je pa zato pri pozitivnem razvoju vrednosti osnovne vrednosti, udeležen zgolj do določene višine tečaja - zgornje meje osnovne vrednosti (cap ali referenčna cena). Izdajatelj ima ob zapadlosti pravico izbire poplačati certifikat po najvišji vrednosti (cap) ali pa izvesti poplačilo v delnicah oz. - če je osnovna vrednost izražena v indeksu - poplačilo v denarni protivrednosti.

Donos

Donos predstavlja razliko med nakupnim tečajem osnovne vrednosti

z ustreznim odbitkom in tečajno zgornjo mejo, ki je določena s cap-om.

Tveganje

Pri tečajih osnovne vrednosti, ki močno padajo, se ob dospelosti poplačilo izvede v obliki delnic (protivrednost delnice bo v tem trenutku pod kupno ceno). Ker je možna dodelitev delnic, je potrebno upoštevati tudi navodila za tveganje, ki veljajo za delnice.

Bonusni certifikati

Bonusni certifikati so dolžniški vrednostni papirji, pri katerih se ob dospelosti pod določenimi pogoji poleg nominalne vrednosti izplača bonus ali tudi boljši razvoj vrednosti posamezne osnovne vrednosti (posamezne delnice ali kazalnika). Bonusni certifikati imajo določeno dobo trajanja.

Pogoji certifikata določajo, da se ob dospelosti poplača določena denarna vrednost ali dobavi osnovna vrednost. Vrsta ter višina poplačila ob koncu dobe, sta odvisni od razvoja vrednosti osnovne vrednosti. Za bonusni certifikat se določi osnovna raven, meja, ki leži pod osnovno ravno in bonusna raven, ki leži nad osnovno ravno. Če osnovna vrednost doseže mejo ali pade pod njo, bonus odpade in izvede se poplačilo v višini osnovne vrednosti. Sicer pa se izvede minimalno poplačilo v višini ravni bonusa. Bonus se izplača ob koncu dobe trajanja certifikata kot dodatek k začetno vplačanemu kapitalu za nominalno vrednost certifikata.

Donos

Vlagatelj z bonusnim certifikatom napram izdajatelju pridobi pravico do plačila denarnega zneska, ki je odvisen od razvoja osnovne vrednosti. Donos je odvisen od razvoja temeljne osnovne vrednosti

Tveganje

Tveganje je odvisno od temeljne osnovne vrednosti. V primeru stečaja izdajatelja ne obstaja nobena pravica do izločitve osnovne vrednosti.

Indeksni certifikati

Indeksni certifikati so dolžniški produkti (največkrat kotirajo na borzi), ki vlagateljem nudijo možnost udeležbe pri posameznem indeksu, ne da bi vlagatelji bili prisiljeni se dejansko lastniško udeležiti pri vrednostih določenega indeksa. Izbran indeks se praviloma odraža v razmerju 1:1, pri čemer se upoštevajo vse spremembe pri posameznem indeksu.

Donos

Vlagatelj z indeksnim certifikatom napram izdajatelju pridobi pravico do izplačila denarnega zneska, ki je odvisen od stanja izbranega indeksa, vzetega za osnovo. Donos je odvisen od razvoja izbranega indeksa.

Tveganje

Tveganje je odvisno od vrednosti indeksa, izbranega za osnovo. V primeru stečaja izdajatelja ne obstaja nobena pravica do izločitve osnovne vrednosti.

Basket certifikati

Basket certifikati so dolžniški produkti, ki vlagateljem nudijo možnost udeležbe pri razvoju vrednosti določenega koša vrednostnih papirjev, ne da bi vlagatelji bili prisiljeni dejansko lastniško udeležiti se pri vrednostnih papirjih v košu. Sestavo koša, ki velja za osnovo, določa izdajatelj. Znotraj koša imajo posamezni vrednostni papirji lahko enako ali različno težo. Sestava se lahko ob določenih trenutkih eventualno prilagodi (npr. letno).

Knock-out-certifikati (Turbo certifikati)

Kot knock-out-certifikate označujemo certifikate, ki zapisujejo pravico do nakupa oz. prodaje posamezne osnovne vrednosti po določenem tečaju, če osnovna vrednost v času trajanja ne doseže danega tečajnega praga (knock-out-praga). Že pri enkratnem dosegu praga naložba predčasno zapade in je praviloma izgubljena. Odvisno od tendenčnih pričakovanj tečaja v zvezi z vsakokratno osnovno vrednostjo razlikujemo med knock-out-long-certifikati, ki stavijo na trge v vzponu ter knock-out-short-certifikate, ki stavijo na trge v padcu. Poleg običajnih knock-out-certifikatov se izdajo tudi „vzvodni“ knock-out-certifikati, znani tudi kot „turbo certifikati“ (ali vzvodni certifikati).

Vzvod (turbo) povzroča, da vrednost turbo certifikata odstotkovno močneje reagira na tečajna gibanja izbranega osnovnega instrumenta in tako lahko močneje pada ter tudi bolj raste. Z majhnimi vložki je tako mogoče doseči višje dobičke, obenem pa raste tudi tveganje izgube.

Donos

Do donosa pride v primeru pozitivne razlike med uvajalno oz. tržno in izvršilno ceno. (Možnost nakupa osnovne vrednosti po nizki izvršilni ceni oz. možnost prodaje po visoki izvršilni ceni).

Tveganje

V primeru, da je knock-out-prag med dobo trajanja dosežen, certifikat zapade in sicer brez vrednosti ali pa se izplača ugotovljen ostanek vrednosti (produkt propade). Pri nekaterih izdajateljih zadostuje že doseg knock-out-praga na dan trgovanja (intraday), da certifikat propade. Bliže osnovnemu tečaju kotira aktualni borzni tečaj, večji je učinek vzvoda. Istočasno pa se povečuje nevarnost, da se knock-out-prag preseže in s tem certifikat postane brez vrednosti ali pa se izplača ugotovljen ostanek vrednosti.

Certifikat tečajnega razpona

Certifikati z razponom nudijo možnost, da v pričakovanju gibanja delniškega tečaja oz. indeksa, ki se gibljeta v določenem razponu, znotraj definiranega razpona tečaja, definirane z začetno in končno vrednostjo, nadpovprečnega sodelovanja v gibanju osnovnega finančnega instrumenta.

Donos

Do donosa pride iz nadpovprečne udeležbe pri razvoju tečaja osnovne vrednosti.

Tveganje

Če je na dan vrednotenja zaključni tečaj pod začetno vrednostjo, se s certifikatom posname zgolj gibanje tečaja osnovnega finančnega instrumenta. V primeru padca tečaja pod končno vrednost, prejme vlagatelj ob dospelosti fiksni maksimalni znesek vračila, ne da bi lahko bil udeležen pri dvigu tečaja.

Twin win certifikati

Twin win certifikati prejmejo ob koncu trajanja od izdajatelja izplačan poplačilni znesek, ki je odvisen od razvoja vrednosti osnovnega instrumenta, na katerega se certifikat navezuje. Certifikati so opremljeni z mejo. Če praviloma v času trajanja twin win certifikata meja ni dosežena, je vlagatelj udeležen v absolutnem donosu osnovnega instrumenta, izhajajoč iz osnovne cene, ki jo določi izdajatelj; to pomeni, da se lahko tudi izgube osnovnega instrumenta preoblikujejo v dobičke certifikata. Če je meja v času trajanja twin win certifikatov dosežena ali presežena, se poplačilo izvrši vsaj ustrezno gibanju osnovnega finančnega instrumenta, na katerega se navezuje certifikat. Nad osnovno ceno je lahko (če tako določi izdajatelj) predvidena nadpovprečna udeležba pri gibanju tečaja osnovnega instrumenta. Vendar pa je maksimalni znesek poplačila lahko omejen.

Donos

Če certifikat ne doseže meje, lahko vlagatelj profitira tudi ob negativnem razvoju vrednosti osnovnega instrumenta, ker je udeležen pri absolutnem donosu; izgube osnovnega instrumenta se potemtakem lahko pretvorijo v dobiček. Certifikat lahko zaradi različnih vplivnih dejavnikov (npr. razpon nihanja osnovnega instrumenta, preostali čas do zapadlosti, odmik cene osnovnega instrumenta od meje) močneje ali šibkeje reagira na nihanja vrednosti osnovnega finančnega instrumenta.

Tveganje

Twin win certifikati so instrumenti za premoženjske naložbe z visoko stopnjo tveganja. Če se tečaj osnovne vrednosti twin win certifikata razvije negativno, lahko pride do izgube bistvenega dela kapitala oz. celotnega vloženeega kapitala.

Ekspresni certifikati

Ekspresni certifikat je udeležen pri razvoju osnovnega instrumenta z možnostjo predčasnega odkupa. Če osnovni instrument na enega od ugotovitvenih dni izpolnjuje s strani izdajatelja predpisani prag, certifikat predčasno propade in ga izdajatelj na ugotovitveni dan po veljavnem znesku odplačila avtomatično odkupi. Če osnovni instrument tudi zadnji dan pred dospelostjo ne doseže predpisanega praga, se odplačilo izvrši po zaključnem tečaju osnovnega instrumenta, na zadnji dan pred dospelostjo. Če bi v tem primeru izdajatelj ob začetku izdaje certifikata določil mejo in tečaj osnovnega instrumenta te meje v obdobju opazovanja niti ne bi dosegel, niti ne prekoračil, se poplačilo izvrši vsaj kot minimalno vračilo, opredeljeno s strani izdajatelja.

Donos

Ekspresni certifikati nudijo možnost predčasne realizacije pozitivnega donosa osnovnega finančnega instrumenta, na katerega se certifikat nanaša. Tudi v primeru nedoseganja predpisanega praga lahko pride do minimalnega vračila, v kolikor meja ni bila dosežena ali prekoračena. Certifikat lahko zaradi različnih vplivnih dejavnikov (npr. razpon nihanja osnovnega finančnega instrumenta, ostanek časa trajanja, oddaljenost osnovnega instrumenta od ovire) močneje ali šibkeje reagira na nihanja vrednosti osnovnega finančnega instrumenta.

Tveganje

Ekspresni certifikati so instrumenti premoženjskih naložb z visokim tveganjem. Če se tečaj osnovnega finančnega instrumenta, na katero

se nanaša pospešeni certifikat, giblje neugodno, lahko pride do izgube bistvenega dela ali celotnega investiranega kapitala.

8. Hedge skladi

(hedge skladi, hedge krovni skladi, indeksni certifikati hedge skladov in drugi produkti s hedge strategijami kot osnovnimi naložbami)

Splošno

Hedge skladi so skladi, ki glede naložbenih principov niso podvrženi nikakršnim oz. le majhnim zakonskim in drugim omejitvam. Ob uporabi vseh naložbenih oblik si prizadevajo za povečanje svojega kapitala z alternativnimi, občasno netransparentnimi naložbenimi strategijami.

Primeri naložbenih strategij:

long/short:

Podcenjeni vrednostni papirji se kupijo in istočasno se precenjeni vrednostni papirji terminsko prodajo brez kritja.

event-driven:

Poizkuša se izkoristiti posebne dogodke v podjetjih kot so združitve, prevzemi, reorganizacije ali nelikvidnosti.

global-macro:

Ta slogovna smer skuša z makroekonomsko analizo najpomembnejših gibanj v gospodarstvu in politiki prepoznati in izkoristiti neučinkovitosti na trgih.

Hedge krovni skladi so skladi, ki investirajo v posamezne hedge sklade. Indeksni certifikati hedge skladov so dolžniški vrednostni papirji, katerih gibanje vrednosti oz. donosa je odvisen od povprečnega gibanja več hedge skladov, ki so kot osnova za izračun povzeti v indeksu. Vlagatelj ima pri hedge krovnih skladih in indeksnih certifikatih prednost razpršitve tveganja.

Komponente donosa in tveganja

Hedge skladi nudijo priložnosti za zelo visoke donose, skrivajo pa tudi ustrezno visoko tveganje izgube kapitala. Na gibanje vrednosti produktov hedge skladov vplivajo zlasti naslednji dejavniki, iz katerih izhajajo priložnosti in tveganja:

Trendi hedge skladov se gibljejo neodvisno od gibanja mednarodnih delniških trgov in trgov obveznic, odvisno od strategije hedge sklada lahko pride do krepitve splošnega gibanja trga ali do občutnega gibanja v nasprotni smeri.

Na gibanje hedge sklada vpliva zlasti z njegove strani definiran delni trg. Premoženje hedge sklada lahko zaradi svoje sestave izkazuje večji razpon nihanj, to pomeni, da so cene deležev lahko tudi znotraj kratkih časovnih obdobjih podvržene znatnim nihanjem navzgor in navzdol. V skrajnem primeru lahko pri nezajamčenih produktih hedge skladov pride do popolnih izgub.

Koncentracija na eno ali le nekaj strategij, dodatno poveča tveganje - to tveganje je možno zmanjšati z razpršitvijo pri hedge krovnih skladih ali indeksnih certifikatih hedge skladov. Izbiro oz. sestavo posameznega sklada izvede menedžer krovnega sklada v odvisnosti od načrtovanega tveganja/profila donosa sklada ali indeksni odbor po določeni razdelitvi na države in sektorje.

Hedge skladi, ki predstavljajo osnovni instrument, ne morejo biti v vsakem trenutku transparentni za menedžment krovnega sklada oziroma indeksni odbor.

Likvidnostno tveganje

Zaradi kompleksnih strategij hedge skladov in kompleksnega menedžmenta hedge skladov je za ugotavljanje cene produkta hedge sklada potrebno več časa kot pri tradicionalnih skladih. Produkti hedge skladov so zato manj likvidni kot tradicionalni skladi. Ugotavljanje cene se običajno izvrši mesečno in ne dnevno in tudi izplačilo deležev se zato pogosto opravi le enkrat mesečno. Da bi lahko deleže v tem trenutku vrnil, mora vlagatelj precej časa pred rokom izplačila nepreklicno izjaviti vračilo. Vrednost deleža se lahko v času od izjave o vračilu do izvedbe izplačila znatno spremeni, ne da bi imel vlagatelj možnost reagirati na to. Njegove izjave o vračilu namreč ni več možno preklicati. Podrobnosti o izplačilu so odvisne od posameznega produkta. Omejena likvidnost posamičnih skladov in instrumentov, ki jih ti uporabljajo, lahko zato vodi v omejeno vnovčljivost produktov hedge skladov.

9. Instrumenti denarnega trga

Definicija

Med instrumente denarnega trga spadajo denarne transakcije (posoja in izposoja denarja) kot npr. potrdila o vlogah, blagajniški zapisi, global note facilities, komercialni zapisi ter vsi dolžniški papirji z dobo trajanja do približno pet let in s fiksno obrestno mero do približno enega leta. Nadalje spadajo med posle denarnega trga pravi repo posli.

Komponente donosa in tveganja

Komponente donosa in tveganja pri instrumentih denarnega trga

pretežno ustrezajo komponentam, opisanim v poglavju »Obveznice in drugi dolžniški vrednostni papirji«. Posebnosti nastajajo glede likvidnostnega tveganja.

Likvidnostno tveganje

Za instrumente denarnega trga ne obstaja tipično urejen sekundarni trg. Zato tudi ni možno zajamčiti razpoložljivosti v vsakem trenutku. Likvidnostno tveganje stopi v ozadje, če izdajatelj garantira vračilo vloženega kapitala ob vsakem času ter ima za to potrebno boniteto.

Instrumenti denarnega trga - enostavna razlaga

Potrdila o vlogi (Certificate of Deposit)

Vrednostni papirji denarnega trga praviloma z dobo trajanja od 30 do 360 dni, ki jih izdajajo banke.

Blagajniški zapisi

Vrednostni papirji denarnega trga z dobo trajanja do 5 let, ki jih izdajajo banke.

Komercialni zapisi

Instrumenti denarnega trga, kratkoročne zadolžnice z dobami trajanja od 5 do 270 dni, ki jih izdajajo velika podjetja.

Global Note Facility

Različica dolžniškega vrednostnega papirja, ki dovoljuje izdajo komercialnih zapisov tako v ZDA kot na evropskih trgih.

Notes

Kratkoročni vrednostni papirji kapitalskega trga, dobe trajanja praviloma od 1 do 5 let.

10. Pravice do udeležbe pri dobičku / užitnice / potrdila o dobičku

Definicija

O pravicah udeležbe pri dobičku na splošno govorimo, ko neko podjetje, praviloma kapitalska družba, nekemu, ki ni družabnik prizna tipične družbeno pravne premoženjske pravice, npr. udeležba pri dobičku podjetja. Užitnica ali potrdilo o dobičku je vrednostni papir, ki vsebuje pravico do udeležbe pri dobičku. Izrazi pravica do udeležbe pri dobičku, užitnica in potrdilo o dobičku se na splošno uporabljajo kot sinonimi. Ker zakonska definicija pravice do udeležbe pri dobičku ne obstaja, obstaja velika svoboda pri ureditvi pogojev za pravic do udeležbe, na katere je potrebno iz navedenega razloga biti pozoren. Tako udeležba pri dobičku, kot tudi poplačilo, pa tudi doba trajanja in možnosti odpovedi so lahko za različne pravice do udeležbe pri dobičku različno urejene. Lastniku pravice do udeležbe pri dobičku se smejo priznavati zgolj pravice do premoženja in ne pravice do upravljanja ali soodločanja, saj gre tukaj vsekakor za upnika in ne za pravice družabnika.

Donos

Donos pravice do udeležbe pri dobičku je odvisen predvsem od ureditve pogojev pravice do udeležbe pri dobičku. Le-ti lahko predvidijo izplačilo dobička s fiksno ali variabilnim odstotkom imenske vrednosti ali pa izplačilo dobička vežejo na pogoj dosega minimalnega dobička. Višina letnih izplačil dobička je glede na pogoje za pravice do izplačila dobička vnaprej določena ali pa se vsako leto znova določi. Dogovorjeno odplačilo prav tako vpliva na donos pravice do izplačila dobička. Potrebno je razlikovati, ali se pravica do izplačila dobička odkupi po znesku izdajatelja ali se ob odkupu upošteva tudi razvoj vrednosti podjetja, tako, da je lastnik pravice do udeležbe pri dobičku udeležen pri dvigu vrednosti, vendar tudi pri izgubah podjetja. Navsezadnje je donos odvisen tudi od dejstva ali se s pravicami do udeležbe pri dobičku sploh trguje. V takem primeru je lahko donos odvisen tudi od nihanj tečaja.

Bonitetno tveganje

Ker podjetje, ki podeljuje pravico do udeležbe pri dobičku, postane dolžnik napram lastniku pravice do udeležbe pri dobičku, pride seveda tako kot pri vsakem dolžniškem razmerju do tveganja, da dolžnik svojih obveznosti, npr. zaradi plačilne nesposobnosti, ne bo mogel izpolniti in tako investicija postane začasno ali trajno brez vrednosti.

Tečajno tveganje

Če se trguje z užitnicami, so le-te po naravi podvržene oblikovanju cene glede na ponudbo in povpraševanje in tako tudi ustreznemu povišanju in znižanju tečaja.

Likvidnostno tveganje

Če je pri določenih užitnicah volumen trgovanja majhen, lahko to vodi do tega, da so užitnice težko odsvojljive ali pa sploh niso več odsvojljive.

Trgovanje z užitnicami

Z užitnicami in potrdili o dobičku se lahko trguje na borzi ali izven borze, če je bilo tako dogovorjeno v pogojih o pravicah do udeležbe pri dobičku.

11. Finančni instrumenti Bail-In

Bail-in pomeni udeležbo upnikov neke banke (torej vlagateljev v njene dolžniške instrumente) pri njenih izgubah, pri njenem saniranju ali pri likvidaciji v primeru grozeče plačilne nesposobnosti. Likvidacijski organ sme likvidacijske instrumente za zadevno banko uporabiti samo, če za to obstajajo z zakonom določeni pogoji za likvidacijo.

Kot stranke lahko imetnike deležev ali upnike banke to zadeva, če imajo finančne instrumente (npr. delnice, obveznice ali certifikate), ki jih je izdala zadevna banka ali imajo kot pogodbeni partnerji banke do nje terjatve (npr. transakcije v okviru okvirne pogodbe za finančne termske posle). Izvzete so vloge strank (do 100.000 EUR), ki so krite z jamstvom za depozite, zavarovane terjatve, npr. hipotekarne obveznice ali krite obveznice, obveznosti iz zaupniških razmerij in sredstva ali denar strank, za katere je mogoče uporabiti izločitvene pravice.

Naslednji likvidacijski instrumenti lahko ob njihovi uporabi zadevajo stranke:

- Udeležba kot upnik („Bail-In“).
- Izključitev premoženjskih instrumentov.
- Premostitvena institucija.
- Prodaja podjetja.

Tveganja likvidacije banke:

Tveganje nasprotne stranke/kreditno tveganje
Likvidacijski organ ima možnost, da opravi spremembe v osnovnih pogojih za zadevne vrednostne papirje. Pri teh spremembah gre lahko npr. za čas zapadlosti.

Likvidacijsko tveganje

V postopku Bail-In je mogoče, da vrednosti vrednostnih papirjev zadevne banke nihajo in jih zato ni mogoče prodati ali pa je to mogoče le po slabi ceni.

Tveganje kopičenja/koncentracije

Tveganje izgube se zviša, več ko je vrednostnih papirjev zadevne banke v depozitu nekega vlagatelja. To ima za posledico lahko tudi totalno izgubo.

F) SPLOŠNI POSLOVNI POGOJI ZA BANČNE POSLE*)

* Temelji na priporočilih Zveze avstrijskih bank in bančnikov

I. OSNOVNA PRAVILA ZA ODNOS MED STRANKO IN KREDITNIM INSTITUTOM

A. Področje veljavnosti in spremembe Splošnih poslovnih pogojev

1. Področje veljavnosti

Točka 1. (1) Ti splošni poslovni pogoji (v nadaljevanju SPP) veljajo za vse poslovne odnose med stranko in vsemi domačimi in tujimi poslovalnicami kreditnega instituta. Prednostno veljajo določila iz dogovorov s stranko ali posebnih pogojev.

(2) Pojma „potrošnik“ in „podjetnik“ se v nadaljevanju uporabljata v smislu avstrijskega Zakona o varstvu potrošnikov.

2. Spremembe Splošnih pogojev poslovanja in okvirnih pogodb za plačilne storitve

Točka 2. (1) Spremembe dogovorjenih Splošnih pogojev poslovanja veljajo po preteku 2 mesecev od prispetja sporočila o predlaganih spremembah k stranki za dogovorjene, če banka ne prejme ugovora stranke. Sprememba Splošnih pogojev poslovanja je pravno veljavna za vsa trenutna in prihodnja poslovna razmerja med stranko in banko, če banka do takrat ne prejme pisnega ugovora stranke. Dogovor s stranko o vročanju sporočil kreditnega instituta velja tudi za obvestilo o spremembah SPP.

Pri Online-storitvah za stranke je odločilen priklic sporočila v osebnem elektronskem poštnem nabiralniku; v tem smislu velja tudi prvi stavek tega odstavka.

Če se je stranka odpovedala dostavi sporočil, je odločilen oglas spremenjenih SPP v poslovnih prostorih kreditnega instituta; v tem smislu velja tudi prvi stavek tega odstavka.

(2) Banka bo stranko v svojem obvestilu opozorila na dejstvo spremembe Splošnih pogojev poslovanja in na to, da bo njen molk po preteku 2 mesecev od prispetja sporočila, ki bosta sledila obvestilu, v skladu s 1. odstavkom štet kot strinjanje s spremembo.

(3) Odstavka (1) in (2) veljata tudi za spremembe okvirnih pogodb za plačilne storitve (zlasti pogodbe o transakcijskem računu), če vsebujejo dogovor o veljavi Splošnih pogojev poslovanja.

(4) Spremembe pristojbin strank (vključno z negativnimi obrestmi) in plačil bank (vključno s pozitivnimi obrestmi) v skladu z odstavkoma (1) in (3) so izključene. Sprememba plačil banke in pristojbin kupca je posebej urejena v točkah od 43 do 46.

B. Dajanje izjav

1. Nalogi strank

Točka 3. (1) Naloge je treba oddajati v pisni obliki centrali, podružnici ali izpostavi.

(2) Kreditni institut je upravičen, da izvršuje tudi naloge, ki prispejo po telekomunikacijskih zvezah (predvsem po telefonu, telegrafu, elektronski pošti, telefaksu ali drugi podatkovnih zvezah). Kreditni institut je, pri izpolnitvi siceršnjih predpostavk, obvezan izvrševati take naloge zgolj po ustreznem dogovoru s stranko.

(3) Kreditni institut je upravičen, da vse naloge, ki jih sprejme v okviru poslovanja s podjetnikom, opravi na njegov račun, če brez krivde ugotovi, da je dal nalog podjetnik in da se neveljavni nalog ne da pripisati kreditnemu institutu.

2. Potrdila, ki jih pridobi kreditni institut

Točka 4. Iz varnostnih razlogov je kreditni institut upravičen, zlasti pri nalogih, danih po telekomunikacijskih zvezah, da si pred njihovo izvršitvijo po potrebi po enaki ali drugi komunikacijski poti priskrbi potrditev naloga.

3. Izjave in informacije banke

Točka 5. (1) Sporočila in izjave kreditnega instituta po telekomunikacijskih zvezah veljajo s pridržkom pisnega potrdila – če ni drugega dogovora ali če bančna praksa ni drugačna.

(2) Izjave in informacije, ki jih mora banka sporočiti stranki ali ji omogočiti dostop do njih, stranka prejme v pisni obliki ali – če obstaja ustrezen dogovor – na nekem drugem trajnem nosilcu podatkov (npr. po elektronski poti v okviru spletne storitve za stranke).

(3) Informacije o pristojbinah, ki jih stranki za bančne račune zaračunava banke, so stranki glede na dogovorjeno obračunsko obdobje njenih bančnih računov na dogovorjeni način dostopne mesečno oz. četrletno

(4) Določila prvega odstavka ne veljajo za potrošnike.

C. Pravica razpolaganja po smrti stranke

Točka 6. (1) Kreditni institut bo, takoj ko je seznanjen o smrti stranke, dopustil razpolaganje na osnovi sklepov zapuščinskega sodišča ali prisojilne listine (ali enakovredne tuje listine, ki nedvomno dokazuje dedovanje). To določilo ne zadeva upravičenja, po katerem imetniki računa/depoja, ki so upravičeni za posamično podpisovanje, razpolagajo s skupnim računom/depojem.

(2) Razglašenim dedičem se ob predložitvi dokaza, da jim pripada zapuščina, poda informacije.

(3) Upravičenosti do podpisovanja s smrtjo stranke ne ugasnejo, če jih je podjetnik podelil za poslovni bančni račun. Bančni računi podjetnika veljajo pri dvomu za poslovne bančne račune.

D. Obveznosti in jamstva kreditnega instituta

1. Obveznost informiranja

Točka 7. Če ni drugega dogovora, kreditni institut v tej zvezi nima drugih obveznosti razen zakonske obveznosti informiranja. Tako kreditni institut ni dolžen – razen, če to mora storiti na podlagi posebnega pisnega dogovora – informirati stranke o grozečih tečajnih izgubah, o vrednosti ali brezvrednosti zaupanih predmetov ali o okoliščinah, ki bi utegnile zmanjšati ali ogroziti vrednost teh predmetov, prav tako ni dolžen stranki dajati drugih nasvetov ali informacij.

2. Izvrševanje nalogov

Točka 8. (1) Nalog, ki po svoji vsebini praviloma zahteva vključitev tretje osebe, izvede kreditni institut s pooblastitvijo tretje osebe v lastnem imenu. Če kreditni institut izbere tretjo osebo, odgovarja za skrbno izbiro sam.

(2) Kreditni institut je obvezan, da stranki na njeno zahtevo odstopi morebitne obstoječe pravice do tretje osebe.

Točka 9. Presegajoč določila iz točke 8. odgovarja banka potrošnikom (ne pa podjetnikom) za plačilne storitve v evrih ali v neki drugi valuti države pogodbenice EGP,

- če plačnik neposredno sproži plačilno transakcijo za s predpisi skladno izvedbo plačilnega postopka do prispetja k izvajalcu plačilnih storitev prejemnika,
- če nalog za plačilo sproži prejemnik plačila ali se sproži prek njega, in sicer za s predpisi skladno posredovanje plačilnega naloga izvajalcu plačilne storitve plačnika in
- za vse pristojbine in obresti, za katere je odgovorna in ki so bile zaračunane potrošniku zaradi neopravljene ali pa napačno opravljene plačilne transakcije

E. Dolžnost sodelovanja in jamstvo stranke

1. Uvod

Točka 10. Stranka mora v poslovanju s kreditnim institutom upoštevati predvsem dolžnosti sodelovanja, ki so navedena v nadaljevanju. Če jih stranka krši, je dolžna plačati odškodnino ali pa se zmanjšajo njene odškodninske pravice do kreditnega instituta.

2. Sporočanje bistvenih sprememb

a) Ime in priimek ali naslov

Točka 11. (1) Stranka mora banki spremembe svojega imena, firme, naslova ali naslova nekega drugega s strani stranke imenovanega organa za sprejem, naslova svoje elektronske pošte ter številke stacionarnega in mobilnega telefona nemudoma sporočiti v pisni obliki.

(2) Če stranka ne sporoči spremembe naslova, veljajo pisne izjave kreditnega instituta za vročene, če so bile poslana na zadnji naslov, ki je bil sporočen kreditnemu institutu. Če stranka sprememb naslova svoje elektronske pošte in številke mobilnega telefona ne sporoči, veljajo sporočila banke za dostavljena, če so bila poslana na elektronski naslov oz. številko mobilnega telefona, ki ju je stranka banki navedla nazadnje.

b) Upravičenost do zastopanja

Točka 12. (1) Stranka mora banko o izbrisu ali spremembi sporočene ji upravičenosti do zastopanja – vključno z upravičenostjo do razpolaganja in podpisovanja (točke Z31., 32. in 32a.) – nemudoma obvestiti v pisni obliki in to dokazati z ustreznimi listinami.

(2) Banki sporočena upravičenost do zastopanja velja do pisnega obvestila o izbrisu ali spremembi v obstoječem obsegu, razen če sta bila izbris ali sprememba banki poznana ali iz hude malomarnosti neznana. To velja zlasti tudi, če sta izbris ali sprememba upravičenosti do zastopanja vpisana v javnem registru in je to bilo objavljeno.

c) Poslovna sposobnost; ukinitve družbe

Točka 13. Vsako izgubo in vsako omejitev poslovne sposobnosti stranke je treba nemudoma pisno sporočiti kreditnemu institutu, prav tako imenovanje zastopnika. Če je stranka družba ali pravna oseba, je treba tudi njeno likvidacijo nemudoma sporočiti kreditnemu institutu.

d) Poslovni odnos na lastni ali tuji račun

Točka 13a. Stranka mora banki ob utemeljitvi vsakega poslovnega odnosa in ob uporabi občasnih transakcij sporočiti, ali gre za poslovni odnos in/ali transakcijo na lastni ali tuji račun oziroma po naročilu tretjih oseb. Tozadavne spremembe v času obstoječega poslovnega odnosa mora stranka banki nemudoma sporočiti sama, ne da bi banka to od nje zahtevala.

3. Jasnost nalogov

Točka 14. (1) Stranka mora skrbeti za jasno in razločno formuliranje svojih nalogov kreditnemu institutu. Spremembe, potrdila in ponovitve morajo biti izrecno označeni kot takšni.

Nakupni ali prodajni nalogi za banko (podelitev naloga) morajo vsebovati vsaj informacije o tem, za katero investicijo gre, in kakšni količini/nominalni vrednosti, po kakšni ceni in v katerem časovnem obdobju naj se izvede nakup/prodaja. V primeru dvoma se upošteva navedena ISIN koda.

(2) Če želi stranka dati kreditnemu institutu posebna navodila za izvrševanje nalogov, mora to sporočiti kreditnemu institutu posebej in izrecno, pri nalogih, ki se dajejo z obrazcem, pa zunaj obrazca. To velja zlasti tedaj, če je izvršitev naloga posebej nujna ali če je povezana z določenimi roki in termini.

(3) Naloge je potrebno oddati pravočasno, da se jih lahko izvede v rednem poslovanju brez posebnih sredstev za hitrejšo izvedbo.

4. Skrbnost pri uporabi telekomunikacijskih sredstev in plačilnih instrumentov

Točka 15. Če stranka daje naloge ali druge izjave preko sredstev

telekomunikacije, se mora zavarovati pred napakami pri posredovanju in pred zlorabo.

5. Ugovori

Točka 16. (1) Stranka mora preveriti pravilnost in popolnost izjav kreditnega instituta, kot npr. potrdil o danih naročilih, obvestil o njihovi izvršitvi, bančnih izpiskov, seznamov depojev, računskih zaključkov in vseh ostalih obračunov ter pošiljk in plačil kreditnega instituta. Morebitne ugovore je treba vložiti takoj.

(2) Če kreditni institut v roku šestih tednov ne prejme pisnih ugovorov, veljajo navedene izjave in storitve kreditnega instituta za sprejete; kreditni institut bo stranko vsakič ob začetku roka opozoril na pomen njenega ravnanja. Za to zadostuje tudi informacija z bančnim izpiskom.

6. Obvestila ob izostanku sporočil

Točka 17. Stranka mora nemudoma obvestiti kreditni institut, če rednih sporočil kreditnega instituta (kot npr. računskega zaključka ali pregleda depoja) ali druga sporočila ali pošiljke kreditnega instituta, s katerim je stranka v določenem primeru morala računati, ne prejme v roku, ki je praviloma potreben za dogovorjeno posredovanje.

7. Prevodi

Točka 18. Listine vseh vrst v tujem jeziku je treba predložiti kreditnemu institutu, na zahtevo tudi v nemškem prevodu, ki ga je overil sodno zaprišeženi prevajalec.

8. Naročanje zavarovanj v korist tretjega

Točka 18a. Dajanje vrednostnih papirjev in hrambi za zavarovanje v korist tretjega se izvaja preko izrecne, pisne informacije tretjega o danem nalogu za upravljanje s premoženjem. Vsako nadaljnje razpolaganje z depojem in obračunskim računom se lahko po tej izvedbi do pravno veljavnega preklica izvede zgolj s privolitvijo tretjega.

F. Kraj izpolnitve; izbira pravnega reda; sodna pristojnost

1. Kraj izpolnitve

Točka 19. Kraj izpolnitve za obe strani je sedež centrale kreditnega instituta v Linz-u/Avstrija.

2. Izbira pravnega reda

Točka 20. Za vsa pravna razmerja med stranko in kreditnim institutom velja avstrijsko pravo.

3. Sodna pristojnost

Točka 21. (1) Tožbe podjetja proti kreditnemu institutu se lahko vložijo zgolj pri stvarno pristojnem sodišču v kraju glavnega sedeža kreditnega instituta. Ta sodna pristojnost je odločilna tudi za tožbe kreditnega instituta proti podjetniku, pri čemer je kreditni institut upravičen, da uveljavi svoje pravice tudi pri vsakem drugem krajevnem in stvarno pristojnem sodišču.

(2) Ob sklenitvi pogodbe s kreditnim institutom veljavna splošna sodna pristojnost v Avstriji ostaja veljavna za tožbe potrošnika ali proti potrošniku tudi takrat, če potrošnik po sklenitvi pogodbe svoje bivališče premesti v tujino in so avstrijske sodne odločbe v tisti državi izvršljive.

G. Ukinitve poslovnega odnosa

1. Ukinitve z odpovedjo

a) Redna odpoved

Točka 22. Če ni dogovora za določen čas, lahko kreditni institut in stranka kadarkoli ukinita poslovni odnos v celoti ali delno, pri čemer morata upoštevati ustrezen odpovedni rok. Odpovedne modalitete so razvidne iz vsakokratnega naloga. Vnaprej plačane pristojbine se ne vračajo.

b) Odpoved iz tehtnega razloga

Točka 23. (1) Če je podan tehtni razlog, lahko kreditni institut in stranka ne glede na druge dogovore kadarkoli s takojšnjim učinkom v celoti ali delno ukinita poslovni odnos.

(2) Tehtni razlog, ki kreditnemu institutu daje pravico do ukinitve je podan zlasti, če

- se premoženjske razmere stranke ali sozavezanca poslabšajo ali so ogrožene in je tako ogroženo tudi izpolnjevanje obveznosti do kreditnega instituta,
- stranka daje nepravilne podatke o svojih premoženjskih razmerah ali drugih bistvenih okoliščinah ali
- če stranka ne izpolnjuje ali ne more izpolnjevati obveznosti glede dajanja zavarovanj na razpolago ali povišanja le-teh.

2. Pravne posledice

Z 24. (1) S celotno ali delno ukinitvijo poslovnega odnosa takoj zapadejo v plačilo iz njega nastali dolгови. Stranka je obvezana, da oprosti kreditni institut vseh obveznosti, ki jih je le-ta zanj prevzela.

(2) Kreditni institut je nadalje upravičen, da prekliče vse obveznosti, ki jih je stranka zanj prevzela, in jih z učinkom za stranko izravna ter da dobropise s pridržkom priliva takoj spet stornira. Zahtevke iz vrednostnih papirjev, zlasti menic in čekov, lahko kreditni institut

uvelevja dokler ni pokrit morebitni dolg.

(3) SPP veljajo tudi po ukinitvi poslovnega odnosa do njegovega popolnega zaključka.

II. BANČNE INFORMACIJE

Bančne informacije

Točka 25. Splošno običajne informacije o gospodarskih razmerah podjetja se posredujejo, v kolikor kreditni institut za to ni zadolžen, samo neobvezno in podjetnikom zgolj v pisni obliki.

Točka 26. odpade

Točka 27. odpade

III. ODPIRANJE IN VODENJE RAČUNOV IN DEPOJEV

A. Področje uporabe

Točka 28. Če ni drugače dogovorjeno, veljajo spodaj navedeni predpisi za račune tudi za depoje.

B. Odprtje računov

Točka 29. Pri odprtju računa mora bodoči imetnik računa s predložitvijo veljavnega uradnega dokumenta s fotografijo dokazati svojo identiteto.

Računi se vodijo pod imenom ali pod oznako podjetja imetnika računa in številko.

C. Vzorci podpisov

Točka 30. Tiste osebe, ki naj imajo pravico do razpolaganja z računom, morajo pri kreditnem institutu deponirati svoj podpis. Na podlagi deponiranih podpisov kreditni institut dopušča pisna razpolaganja v okviru zadevnega računa.

D. Upravičenost do razpolaganja in upravičenost do podpisovanja

1. Upravičenost do razpolaganja

Točka 31. (1) Z računom sme razpolagati zgolj imetnik računa.

Zastopati ga smejo zgolj osebe, ki imajo pravico zastopanja po zakonu ali pa je le-ta dodeljena s sodno odločbo, ali katerim je bilo podeljeno pisno in notarsko overjeno pooblastilo, ki se izrecno nanaša na razpolaganje s predmetnim računom ter na odvezo kreditnega instituta bančne tajnosti napram osebi s pravico do zastopanja. Upravičenec do zastopanja mora dokazati svojo upravičenost in identiteto.

(2) V primeru skrbniškega pooblastila je potrebno, ne glede na predpostavke prvega odstavka, predložiti potrdilo o registraciji, da je prišlo do skrbniškega primera.

(3) Imetnik računa je obvezan kreditni institut nemudoma pisno obvestiti o prekinitvi ali spremembi pravice do zastopanja ter predložiti dokazila v obliki ustrezne listine.

(4) Pravica do zastopstva, ki je znana kreditnemu institutu, velja naprej do pisnega sporočila o prekinitvi ali spremembi o dosedanjem obsegu, razen, če je kreditnemu institutu prekinitvev ali sprememba bila znana ali iz hude malomarnosti neznan.

2. Upravičenost do podpisovanja

Točka 32. (1) Imetnik bančnega računa lahko drugim osebam izrecno in v pisni obliki podeli upravičenost do podpisovanja. Upravičenec do podpisovanja mora banki dokazati svojo identiteto. Upravičenec za podpisovanje je upravičen izključno do izvajanja in preklica dispozicij na računu.

(2) Upravičenost do podpisovanja za depozit zajema tudi pravico do kupovanja in prodaje vrednostnih papirjev v okviru obstoječega kritja. Banka za upravičenca do podpisovanja ne opravlja nobenega naložbenega svetovanja, če je imetnik depozita, ki daje pravico do podpisovanja, fizična oseba; zato banka upravičenca do podpisovanja ne daje nobenih osebnih priporočil, ki bi se navezovala na posle z vrednostnimi papirji. Banka samo izvede naročila, ki jih prejme od upravičenca do podpisovanja, za podajo katerega se je upravičenec do podpisovanja odločil na podlagi lastnih informacij. Banka preveri le, ali je upravičenec do podpisovanja poučen o izbranem produktu in/ali ima izkušnje z njim (preverjanje ustreznosti). Če upravičenec do podpisovanja ne razpolaga z ustreznimi vedenji in/ali izkušnjami, banka upravičenca do podpisovanja v standardizirani obliki opozori na pomanjkanje ustreznosti; upravičenec do podpisovanja lahko transakcije prodaje vrednostnih papirjev kljub opozorilu vseeno naroči, ni pa ob opozorilu mogoč nakup vrednostnih papirjev.

Upravičenost do razpolaganja in upravičenost do podpisovanja pri depozitih vrednostnih papirjev pravnih oseb

Točka 32a. (1) Če je imetnik depozita pravna oseba, prejme naložbeno svetovanje tista fizična oseba, ki deluje v imenu pravne osebe, ki naroči konkretno transakcijo z vrednostnimi papirji (naročnik). To je lahko upravičenec do razpolaganja ali pa upravičenec do podpisovanja. Naložbeno svetovanje se opravi na podlagi razredov sredstev, ki jih

določi imetnik depozita, ter postavljenih naložbenih ciljev, finančnih razmer in tolerance tveganja imetnika depozita. Presoja poučenosti in/ali izkušenj se opravi na podlagi navedb naročnika (upravičenec do razpolaganja/upravičenec do podpisovanja). Če se nakup oz. prodaja nekega vrednostnega papirja ne opravi na podlagi naložbenega svetovanja banke, in ne kot čisti izvedbeni posel, preveri banka le, ali se razredi sredstev, ki jih je določil imetnik depozita, in izbrani produkt ujema ter ali naročnik razpolaga z vedenjem in/ali izkušnjami z izbranim produktom (preverjanje ustreznosti). Če produkt ne ustreza definiranim razredom sredstev imetnika depozita (pravna oseba), transakcija ni mogoča in banka izda standardizirano opozorilo. Če naročnik ni ustrezno poučen in/ali nima ustreznih izkušenj, banka naročnika nakupa oz. prodaje v standardizirani obliki opozori na pomanjkanje ustreznosti. Kljub opozorilu lahko naročnik da nalog za prodajo vrednostnih papirjev.

(2) Pri podpisu dveh oseb se poučenost in izkušnje preverijo le na podlagi navedb enega naročnika. Če v zvezi s tem ni izrecnih navodil, poučenost in izkušnje katere osebe naj se presojajo za ugotavljanje primernosti, velja za dogovorjeno, da so za banko pristojne navedbe tiste osebe, ki prva poda izjavo o strinjanju s podpisom pogodbe

E. Vrste računov in vodenje računov

1. Podračun

Točka 33. Ob bančnem računom se lahko vodijo tudi podračuni. Tudi, če se zanje uporablja podoznaka, je napram kreditnemu institutu upravičen in zavezan izključno imetnik računa.

2. Fiduciarni račun

Točka 34. Pri fiduciarnih računih je napram kreditnemu institutu upravičen in zavezan izključno fiduciar kot imetnik računa.

3. Skupni račun

Točka 35. (1) Račun se lahko odpre tudi za dva imetnika (skupni račun).

Odprtje in zaprtje računa se lahko izvede zgolj na zahtevo obeh imetnikov računa.

(2) Po odprtju skupnega računa je vsak imetnik računa upravičen sam razpolagati z računom. Ta pravica do posamičnega razpolaganja obsega pravico do nakupa vrednostnih papirjev, v okviru danega kritja na računu in v skladu z ugotovljenimi skupnimi naložbenimi cilji po Zakonu o nadzoru vrednostnih papirjev obeh imetnikov depoja, in do celotne ali delne prodaje ter si na tak način pridobljen donos pustiti izplačati. Nadalje obsega pravico do posamičnega razpolaganja pravico, v okviru pogodbene vezi izvesti izredna plačila ali povišanje mesečnih plačil (nadgradnja) in spremembe sestave depoja. Podpis obeh imetnikov računa je potreben za veljavnost zastavitve hranjenih vrednostnih papirjev kot zavarovanje v dobrobit tretjega ali kreditnega instituta pri lombardnem kreditu.

(3) Izrecno se lahko dogovori, da sta zgolj oba imetnika računa skupaj upravičena ravnati z računom, pri čemer se lahko vsa razpolaganja z računom izvedejo izključno od obeh imetnikov računa skupaj. Upravičenje do posamičnega razpolaganja z računom se lahko prekliče od vsakega imetnika računa posamično. Ta preključitev velja v prihodnje ter ima za posledico zgolj skupno razpolaganje z računom.

(4) Za obveznosti, do katerih pride v povezavi z računom, jamčita oba imetnika skupno. Kreditni institut se lahko za izpolnitev odprtih obveznosti obrne na oba imetnika računa.

Točka 36. odpade

4. Račun v tuji valuti

Točka 37. (1) Če kreditni institut vodi za stranko račun v tuji valuti, je treba nakazila v zadevni tuji valuti pisati v dobro tega računa, če ni predložen nalog za prenakazilo z drugačno vsebino. Če ni računa v tuji valuti, sme kreditni institut beležiti denarne zneske v tuji valuti v dobro v domači valuti, če ne obstaja drugačno izrecno navodilo stranke. Obračun se napravi v tečaju tistega dne, na katerega je denarni znesek v tuji valuti na razpolago kreditnemu institutu in ga le-ta lahko uporabi.

(2) Lastniki dobroimetja v tuji valuti nosijo sorazmerno, do višine

svojega dobroimetja, vse gospodarske in pravne pomanjkljivosti ter škodo, ki prizadenejo kreditne institute v zadevni valuti doma in v tujini, in do katerih pride preko ukrepov in dogodkov za katerimi kreditni institut ne stoji.

F. Zaključek računa in seznam depojev

Točka 38. (1) Če ni drugih dogovorov, kreditni institut izvaja zaključke računov četrletno. Preglednico depozita stranka prejme vsakega četrta leta.

(2) Obresti in nadomestila v vsakem četrletju so del zaključnega

salda, ki se v nadaljevanju obrestuje („obresti od obresti“).

(3) Kreditni institut pri bančni ustanovi, ki vodi njegov račun/depo, za stranko hrani računski izpisek z zaključnim računom/seznami depoja. Seznam depoja in zaključni račun se štejeta kot dostavljena z odpremo na zadnji znani naslov stranke. V primeru, ko se je stranka odpovedala pošiljanju, se štejeta kot dostavljeno kakor hitro kreditni institut zaključni račun/seznam depoja da na razpolago za osebni prevzem. Pri online storitvenemu servisu se šteje kot dostavljeno z možnostjo priklica v osebnem elektronskem nabiralniku stranke.

IV. OBRAČUNSKI RAČUN

A. Nalogi za nakazila

Točka 39. (1) Obračunski račun ne služi plačilnemu prometu v smislu zakona o plačilnemu prometu (Zahlungsdienstgesetzes (ZaDiG)). Denarni transfer se izvaja zgolj v povezavi z naložbami v vrednostne papirje kot npr. nakup, prodaja, odtujitev, izplačilni plani in prenakazila dobroimetja na nalagodajalca.

Nalogi za nakazila morajo vsebovati prejemni kreditni institut, številko računa ter popolni naziv računa nalagodajalca.

(2) Pri prenosnih nalogih v dobro prejemnika, katerega račun vodi izvajalec plačilnih storitev v Avstriji in v drugih državah Evropskega gospodarskega prostora (EGP), mora stranka prejemnika navesti z njegovo mednarodno številko bančnega računa (IBAN).

(3) Pri prenosnih nalogih v dobro prejemnika, katerega račun vodi izvajalec plačilnih storitev zunaj Evropskega gospodarskega prostora (EGP), mora stranka prejemnika navesti z njegovim imenom in

- s številko bančnega računa prejemnika in ali z nazivom, karakteristično številko banke ali kodo BIC izvajalca plačilnih storitev prejemnika ali
- z mednarodno številko bančnega računa IBAN prejemnika in kodo BIC izvajalca plačilnih storitev prejemnika.

(4) Podatki o IBAN v skladu z odst. (1) in podatki o IBAN in BIC oz. številki bančnega računa prejemnika ter naziv/karakteristična številka banke/BIC izvajalca plačilnih storitev prejemnika v skladu z odstavkom (2) predstavljajo enolično identifikacijsko oznako prejemnika, na podlagi katere se izvede prenosni nalog. Navedeni obseg presegajoči podatki o prejemniku, zlasti na primer ime prejemnika, niso del enolične identifikacijske oznake; takšne navedbe so namenjene samo dokumentacijskim namenom in jih banka pri izvedbi prenosa ne upošteva.

(5) V prenosnem nalogu navedeni namen uporabe je za banko v vsakem primeru brez pomena.

(6) Prevzem prenosnega naloga s strani banke še ne utemeljuje nikakršnih pravic neke tretje osebe do banke.

(7) Banka je za izvedbo prenosnega naloga zavezana le, če za to na navedenem bančnem računu stranke obstaja popolno kritje (dobroimetje, odobren limit).

(8) Prenosnih nalogov, ki jih prejme banka ali s strani stranke za sprožitev plačila pooblaščen izvajalec storitve (Z 39a.), stranka ne more enostransko preklicati. Če se za neki prenosni nalog dogovori poznejši termin izvedbe, nastopi nepreklicnost šele s potekom poslovnega dne pred terminom izvedbe.

(9) Če banka izvedbo prenosnega naloga odkloni, ta stranko v z njo dogovorjeni obliki čim prej, vsekakor pa v rokih, ki so navedeni v točki Z 39a. (3), seznaniti z odklonitvijo in jo obvesti o tem, kako je mogoče prenosni nalog popraviti, da bi bila izvedba v prihodnje mogoča. Razlog za odklonitev se navede samo, če to ne bi bila kršitev pravnih predpisov Avstrije ali Skupnosti oz. sodne odredbe ali odredbe upravnega organa. Za prenosne naloge, ki jih banka upravičeno odkloni, ne začnejo teči v točki Z 39a. dogovorjeni roki za izvedbo.

1. Izvedbeni roki

Točka 39a (1) Plačilni nalogi, ki jih banka prejme po urnem času, ki je določen za posamezno vrsto plačila (čas prispetja), proti koncu delovnega časa ali na dan, ki ni delovni dan, se obravnavajo tako, kakor da bi prispeli naslednjega delovnega dne. Banka bo stranki pravočasno pred sklenitvijo in ob sklenitvi pogodbe o transakcijskem računu in nato ob vsaki spremembi časov prispetja določene čase prispetja sporočila v pisni obliki ali – ob ustreznem dogovoru s stranko – na nekem drugem trajnem nosilcu podatkov. Za delovni dan velja vsak dan, ko je banka odprta in posluje tako, kot je to potrebno za izvršitev plačilnih transakcij.

(2) Če se stranka, ki poda plačilni nalog, in banka dogovorita, da naj se izvedba plačilnega naloga začne določenega dne ali ob koncu nekega določenega časovnega obdobja ali na dan, ko stranka banki da na voljo denarni znesek, se dogovorjeni termin šteje za čas prispetja. Če dogovorjeni termin ni delovni dan banke, se plačilni nalog obravnava tako, kakor da bi prispel naslednji delovni dan.

(3) Banka zagotovi, da po času prispetja znesek, ki je predmet plačilne transakcije, najpozneje ob koncu naslednjega delovnega dne (pri plačilnih transakcijah, sproženih v papirni obliki, ob koncu drugega naslednjega delovnega dne) prispe k izvajalcu plačilnih storitev

prejemnika plačila. Ta odstavek velja za plačilne transakcije v evrih in za plačilne transakcije, pri katerih se zneski v evrih prenesejo na bančni račun v državi pogodbenici iz EGP, ki ne pripada evroobmočju, in se v tej državi opravi pretvorba valute.

(4) Za plačilne transakcije, ki niso navedene v odst. (3), v okviru evropskega gospodarskega prostora znaša v odstavku (3) navedeni rok izvedbe največ 4 delovne dni.

B. Dobropis in pravica storniranja

Točka 40. (1) Če je bila sklenjena veljavna pogodba za depo in račun, je kreditni institut nepreklicno obvezan, sprejeti denarne zneske za stranko ter jih prenesti v dobro njenega računa. Tudi po razvezi pogodbe o vodenju depoja in računa je kreditni institut upravičen sprejeti denarne zneske za stranko, v kolikor obstajajo obveznosti stranke, ki izhajajo iz pogodbe o vodenju depoja in računa. Nalog za dajanje denarnega zneska stranki na razpolago (v povezavi s pogodbo za lombardni kredit), bo kreditni institut izvedel z dobropisom zneska na račun upravičenca, če v pogodbi ni drugače navedeno.

(2) Kreditni institut lahko kadarkoli stornira dobropise, ki so posledica lastne napake. V drugih primerih kreditni institut stornira dobropis le tedaj, če se mu jasno dokaže neveljavnost nakazilnega naloga.

Pravica do storniranja ne ugasne, tudi če medtem pride do zaključka računa.

C. Dobropis s pridržkom priliva

Točka 41. (1) Če kreditni institut zneske, ki jih mora po nalogu stranke izterjati (v okviru inkasa vrednostnih papirjev), prišteje računu stranke še preden je kreditni institut zadevni znesek prejel, se to zgodi zgolj s pridržkom dejanskega priliva na račun pri kreditnem institutu. To velja tudi tedaj, če je znesek, ki je predmet izterjave, plačljiv pri kreditnem institutu.

(2) Zaradi tega pridržka je kreditna ustanova upravičena, da tak dobropis stornira z enojnim knjiženjem, če izterjava ali nakazilo nista uspela ali je zaradi gospodarskih razmer plačnika, uradnih posegov ali iz drugih razlogov verjetno, da kreditni institut ne bo dosegel neomejene možnosti razpolaganja z zneskom, ki je predmet izterjave ali nakazila.

(3) Pridržek se lahko uveljavi tudi, če je bil prišteti znesek izterjan v tujini ali nakazan iz tujine in se z njim po tujem pravu ali zaradi dogovora s tujimi kreditnimi instituti s tretje strani ponovno obremeni račun kreditnega instituta.

(4) Z opozorilom na veljavni pridržek je kreditni institut tudi upravičen, da stranki prepreči razpolaganje s pripisanimi zneski. Pridržek z zaključkom računa ne ugasne.

D. Breme in priredbe knjižbe

Točka 42. Pri prenosnih nalogih se lahko knjižbe v breme štejejo kot sporočilo o izvedbi šele takrat, če knjižba v breme ni razveljavljena v dveh delovnih dneh (glejte točko Z 39a. (1) teh pogojev)).

(2) Čeki in drugi plačilni nalogi ter SEPA-knjižbe v breme podjetij (Z 42a. (1)) so unovčeni s potekom petih delovnih dni.

E. SEPA-knjižbe v breme in SEPA-knjižbe v breme podjetij

Točka 42a. (1) Za SEPA-knjižbo v breme gre, če plačnik prejemniku podeli pooblastilo za SEPA-knjižbo v breme. Za SEPA-knjižbo v breme podjetja gre, če sta tako prejemnik kot tudi plačnik podjetnika in plačnik prejemniku podeli pooblastilo za SEPA-knjižbo v breme podjetja. Stranka se strinja z bremenitvijo svojega bančnega računa z zneski, ki jih z njene strani pooblašcene tretje osebe na podlagi SEPA-knjižb v breme oz. SEPA knjižb v breme podjetij vpokličejo v breme njenega računa pri banki. To soglasje lahko stranka kadarkoli pisno preklicuje. Takšen preklic je veljaven naslednji delovni dan od prispetja k banki. Enako je mogoče pri banki omejiti soglasje za vpoklice sredstev s strani pooblašcene tretje osebe na določen znesek ali določeno pogostost ali oboje.

(2) Banka izvaja SEPA-knjižbe v breme in SEPA-knjižbe v breme podjetij, s katerimi se obremeni bančni račun stranke, na podlagi mednarodne številke bančnega računa (IBAN), ki jo posreduje banka, ki vpokliče sredstva. Podatki o številki IBAN so enolična identifikacijska oznaka, na podlagi katere se izvede SEPA-knjižba v breme oz. SEPA-knjižba v breme podjetij. Če banka, ki vpokliče sredstva poleg tega

navaja še druge podatke o stranki, zlasti na primer ime imetnika bančnega računa, s katerega se vpokličejo sredstva, se uporabljajo ti podatki zato samo za namene dokumentacije in se pri izvedbi SEPA-knjižbe v breme oz. SEPA-knjižbe v breme podjetja ne upoštevajo.

(3) Stranka lahko od banke zahteva vračilo zneska, za katerega je bremenila njegov račun na podlagi njegovega pooblastila za SEPA-knjižbe v breme, v osmih tednih od dneva bremenitve njegovega računa. Banka mora takšni zahtevi stranke ugoditi v desetih delovnih dneh in bremenitev njegovega računa z vpoklicanim zneskom razveljaviti z vrednostjo na dan bremenitve računa.

V. PROVIZIJE ZA BANČNE STORITVE IN NADOMESTILA ZA STROŠKE

A. Provizije

1. Načelo odplačljivosti

Točka 43. (1) Kreditni institut je upravičen, da za opravljanje svojih storitev od stranke zahteva plačilo, predvsem obresti, pristojbine in provizije.

(2) To velja tudi za smotrne storitve, ki se opravljajo brez naloga, vendar v sili ali v korist stranke, ali jih kreditni institut izvaja v zvezi z urejanjem strankine zapuščine ali v zvezi s prenosom hranjenih vrednostnih papirjev tretjemu hranitelju po nalogu stranke.

2. Višina provizij

Točka 44. Kreditni institut ima za svoje storitve pravico do primerne plačila, katerega višino kreditni institut za določene tipične storitve določi v svojem ceniku. Zakonska zahteva po navedbi teh plačil v potrošniški kreditni pogodbi ostane nedotaknjena.

3. Sprememba provizij za trajne storitve

Točka 45. (1) Kreditni institut lahko po lastni presoji spremeni provizije za trajne storitve za podjetnike (stroški za vodenje računa itd.) z upoštevanjem vseh danih okoliščin (predvsem spremembe zakonskih okvirnih pogojev, spremembe na denarnem in kapitalskem trgu, spremembe stroškov refinanciranja, spremembe kadrovskih in stvarnih stroškov, spremembe indeksa cen življenjskih potrebščin itd.)

(2) Če ne obstaja drug dogovor, se s potrošniki dogovorjene provizije za trajne storitve kreditnega instituta (razen obresti) letno z veljavnostjo od 1. aprila vsakega leta dalje prilagodijo (povišajo ali znižajo) razvoju nacionalnega indeksa cen življenjskih potrebščin 2015, ki ga objavi Statistik Austria, pri čemer se zneski zaokrožijo po običajni trgovski praksi na cele cente. Prilagoditev se vrši s primerjavo indeksnih vrednosti iz decembra preteklega leta z vrednostmi iz

(4) V nasprotju z odstavkom (3) pa stranka pri SEPA-knjižbah v breme podjetja nima pravice, da bi zahtevala vračilo zneska, s katerim je bil obremenjen njen račun na podlagi njegovega pooblastila za SEPA-knjižbo v breme podjetja.

(5) Če v breme računa stranke izvedene SEPA-knjižbe v breme oz. SEPA-knjižbe v breme podjetja stranka ni avtorizirala, lahko stranka, ki je potrošnik, zahteva povračilo zneska bremenitve v 13 mesecih od bremenitve v skladu s točko Z 16. (2) in stranka, ki je podjetnik, v enem mesecu od bremenitve; rok začne v vsakem primeru teči samo, če je banka stranki dala na voljo informacije v skladu s točko Z 39. (9).

decembra preteklega leta.

Če se kljub povišanju indeksa provizije iz katerihkoli razlogov ne povišajo, s tem pravica do povišanja v naslednjih letih ni ugasnila. Obrestne mere v poslovanju s potrošniki se lahko v skladu s klavzulo o prilagoditvi obrestnih mer, ki je stranko posebej dogovorjena, spremenijo.

Prilagoditve provizij po v drugem odstavku omenjeni klavzuli o prilagoditvi obrestnih mer, se izvedejo najhitreje po preteku dveh mesecev od dneva sklenitve pogodbe.

(3) Druge spremembe provizij in spremembe obsega storitev so mogoče zgolj ob soglasju stranke. Takšne spremembe začnejo veljati 2 meseca po seznanitvi stranke s spremembo, ki jo želi banka, če banka do takrat ne prejme pisnega ugovora stranke. Kreditni institut bo stranko v obvestilu opozoril na želeno nameravano izvedbo spremembe in na dejstvo, da se molk stranke po preteku navedenega roka šteje kot privolitev v spremembo.

B. Nadomestila za stroške

Točka 46. (1) Stranka nosi vse, v okviru poslovnega odnosa z njo, nastajajoče nujne in koristne stroške, pristojbine, še posebej kolkovnine in pravne pristojbine, davke, poštnine, stroške za zavarovanje, stroške za hitro izvajanje nalogov, stroške za pravno zastopanje, izterjavo in gospodarsko svetovanje, stroške telekomunikacije kot tudi naročila, upravljanja in vnovčitve ali sprostitev zavarovanj. Če kreditni institut zaradi pomanjkanja kritja ne more izvesti plačilnega naloga stranke ali če mora zaradi prisilnih ukrepov tretjih oseb ukrepati v škodo stranke, je pred izvedbo naloga oz. pred ukrepanjem upravičen do izterjave pavšalnega nadomestila stroškov, ki je predvideno po ceniku.

(2) Kreditni institut lahko te stroške zaračuna v skupnem znesku brez navedbe posameznih zneskov, če stranka tega izrecno ne zahteva.

VI. VARŠČINE

A. Polaganje in povišanje varščin

1. Pravica do položitve

Točka 47. Kreditni institut lahko od stranke zahteva, da le-ta za vse zahtevke, ki izhajajo iz poslovnega odnosa z njo, v primernem roku položi primerne varščine, in sicer tudi tedaj, če so zahtevki pogojni, časovno omejeni ali še niso zapadli.

2. Sprememba tveganja

Točka 48. (1) Če naknadno pride do okoliščin ali se zanje izve, iz katerih sledi povečanje tveganja za terjatve do stranke, je kreditni institut upravičen zahtevati polog ali povišanje varščine v primernem roku. Še posebej to velja v primeru, če se je gospodarska situacija stranke poslabšala ali pa obstaja nevarnost, da se bo poslabšala, ali pa se je vrednost obstoječe varščine poslabšala ali obstaja nevarnost, da se bo poslabšala.

(2) To velja tudi, če kreditni institut ob nastanku zahtevkov varščin ni zahteval.

B. Zastavna pravica kreditnega instituta

1. Obseg in nastanek

Točka 49. (1) Stranka priznava kreditni ustanovi zastavno pravico za vse stvari in pravice, ki pridejo v posest kreditnemu institutu.

(2) Kreditni institut ima zastavno pravico tudi za vse zarubljive zahtevke stranke napram kreditnemu institutu, npr. iz dobroimetij. Če so zastavni pravici kreditnega instituta podvrženi tudi vrednostni papirji, zastavna pravica velja tudi za obresti in dobiček od vrednostnih papirjev.

Točka 50. (1) Zastavna pravica varuje zahtevke kreditnega instituta napram stranki iz poslovnega odnosa vključno s skupnimi računi, tudi če so zahtevki pogojni, časovno omejeni ali še niso zapadli.

(2) Zastavna pravica nastane, ko kreditni institut dobi zastavljeno stvar v posest, če ima kreditni institut zahtevke v skladu s prvim odstavkom, sicer pa v trenutku, ko taki zahtevki nastanejo.

2. Izjeme pri zastavni pravici

Točka 51. (1) odpade

(2) Kreditni institut bo ne glede na obstoječo zastavno pravico razpolagal z dobroimetjem stranke, dokler stranka ne prejme obvestila kreditnega instituta o uveljavitvi zastavne pravice. Zaplemba

vrednostnih papirjev in dobroimetja ne pomeni dispozicije stranke.

(3) Zastavna pravica nadalje ne vključuje sredstev, ki jih je stranka pred nastankom zastavne pravice v pisnem sporočilu kreditnemu institutu označila kot fiduciarno blago ali ki so brez strankinega dovoljenja prišle v posest kreditnega instituta.

C. Sprostitev varščin

Točka 52. Na zahtevo stranke kreditni institut sprosti varščine, v kolikor nima upravičenega interesa za njihovo ohranitev.

D. Vnovčitev varščin

1. Prodaja

Točka 53. Varščine, ki imajo tržno ali borzno ceno, bo kreditni institut vnovčil po zadevnih zakonskih določilih s svobodno prodajo po tej ceni.

Točka 54. Varščine, ki nimajo tržne ali borzne cene, bo po naročilu kreditnega instituta ocenil izvedenec. Ocenjeno vrednost kreditni institut sporoči stranki in jo pozove, da naj v primernem roku imenuje interesenta, ki je pripravljen v navedenem roku kreditnemu institutu poplačati ugotovljeno cenitveno vrednost. Če stranka v navedenem roku ne imenuje interesenta oz. imenovani interesent kupne cene ne plača, je kreditni institut nepreklicno upravičen prodati varščino v imenu stranke vsaj za cenitveno vrednost. S prodajnim izkupičkom se poplačajo zavarovane terjatve, morebitni presežek pa pripada stranki.

2. Izvršba in izvensodna dražba

Točka 55. Kreditni institut je tudi upravičen, da varščino vnovči z izvršbo ali – če nima tržne ali borzne cene – jo izvensodno proda na dražbi.

3. Zaseg

Točka 56. (1) Kreditni institut lahko vse terjatve (vključno s tistimi, ki so zagotovljene z vrednostnimi papirji), ki so mu bile položene kot varščina, ob zapadlosti zavarovane terjatve stornira in jih zaseže. Pred tem je dovoljen zaseg terjatve, ki služi za varščino, ko le-ta zapade v plačilo. Če grozi razvrednotenje terjatve, ki služi za varščino, jo je dovoljeno stornirati tudi pred zapadlostjo. Stranko je treba po možnosti o tem prej obvestiti. Zneski, ki so bili zaseženi pred zapadlostjo zavarovane terjatve, štejejo kot zastava in stopijo na mesto zasežene terjatve.

(2) Določila iz prvega odstavka ne veljajo za terjatve plač potrošnikov, ki so bile položene kot varščina za še ne zapadle terjatve.

4. Dopustnost vnovčitve

Točka 57. Tudi če pridobitelj kupne cene ne plača takoj v gotovini, je kreditni institut kljub temu upravičen do vnovčitve varščine, v kolikor nima enake ali enakovredne ponudbe s takojšnjim gotovinskim

plačilom in je poznejše plačilo zagotovljeno.

E. Pridržna pravica

Točka 58. Kreditni institut lahko zaradi terjatev, ki so v času poslovnega odnosa s stranko nastale zoper njo, pridrži izvedbo storitev za stranko, četudi ne temeljijo na istem pravnem razmerju. Točki 51. in 52. sta ustrezno v veljavi.

VII. KOMPENZACIJA IN OBRAČUN

A. Kompenzacija

1. Na pobudo kreditnega instituta

Točka 59. (1) Kreditni institut je upravičen, da izvede kompenzacijo med vsemi strankinimi terjatvami, v kolikor so zarubljive, in strankinimi obveznostmi do kreditnega instituta.

(2) Kreditni institut bo ne glede na dano pravico do kompenzacije za stranko izvrševal razpolaganje z dobroimetjem, dokler stranki ni vročena izjava o kompenzaciji. Zaplemba dobroimetja ne pomeni dispozicije stranke.

2. Na pobudo stranke

Točka 60. Stranka, ki je potrošnik, je upravičena poravnati svoje

obveznosti s kompenzacijo samo tedaj, če je kreditni institut plačilno nesposoben, ali če je strankina terjatev v povezavi z njeno obveznostjo ali je bila sodno ugotovljena ali jo je kreditni institut priznal. Stranka, ki je podjetnik, se s tem tudi v teh primerih brezpogojno in nepreklicno odpoveduje temu, da bi svoje obveznosti poravnala s pobotom.

B. Obračun

Točka 61. Kreditni institut lahko z odstopanjem od določil 1416. člena ABGB (avstrijski Splošni civilni zakonik), terjatve kreditne ustanove pokrije s prejetimi plačili, v kolikor za terjatve niso bile položene varščine ali vrednost položene varščine ne zadostuje za kritje terjatve. Ob tem čas zapadlosti posamezne terjatve ni merodajen.

POSEBNE VRSTE POSLOV

I. POSLOVANJE Z VREDNOSTNIMI PAPIRJI IN DRUGIMI VREDNOSTMI

A. Področje uporabe

Točka 62. Pogoji iz točk 63 do 67 veljajo za vrednostne papirje in druge vrednosti, tudi za nezapisane.

B. Način izvršitve

Točka 63. (1) Kreditni institut po nalogu stranke kupuje in prodaja vrednostne papirje praviloma kot komisionar.

(2) Če se kreditni institut s stranko dogovori o fiksni ceno, sklene kupno pogodbo.

(3) Kreditni institut bo v primeru manjkajočih drugih napotkov izvedel nalogo strank na podlagi izvedbene politike stranke. O bistvenih spremembah izvedbene politike bo kreditni institut obvestil stranko.

(4) Kreditni institut lahko prispele naloge strank za nakup in prodajo vrednostnih papirjev tudi delno izvede, če tržne razmere ne dovoljujejo polne izvršitve.

C. Uzance, ki veljajo na kraju izvršitve

Točka 64. Za izvršitev veljajo na kraju izvršitve veljavni pravni predpisi in uzance.

D. Časovna izvršitev

Točka 65. Če nalog za izvršitev ni prispel pravočasno, da bi ga bilo mogoče izvesti še isti dan v okviru rednega poslovanja, se izvede

naslednji bančni in borzni delovni dan.

E. Manjkajoče kritje

Točka 66. (1) Kreditni institut sme opravljati poslovanje z vrednostnimi papirji v celoti ali delno opustiti, če ni dano ustrezno kritje zanje.

(2) Kreditni institut pa je upravičen, da takšne posle z vrednostnimi papirji izvrši, če zanj ni razpoznavno, da stranka želi izvršitev naloga zgolj v primeru danega kritja.

(3) Če stranka kljub pozivu ne poskrbi za kritje, je kreditni institut upravičen, na račun stranke skleniti izravnalni posel brez ozira na cenovne in tečajne limite.

F. Poslovanje v tujini

Točka 67. Če stranka pridobi pravico do prejetja vrednostnih papirjev (račun vrednostnih papirjev), strankin zahtevk do kreditnega instituta ustreza deležu, ki ga ima kreditni institut na računu stranke pri celotnem znesku kritja vrednostnih papirjev iste vrste v tujini, v skladu z vsakokrat veljavnimi predpisi in uzancami.

G. Poslovanje z delnicami

Točka 68. Pri poslovanju z delnicami, ki še niso docela v prometu, kreditni institut ne odgovarja za to, da bo delniška družba vse delnice tudi izdala, niti za možnost uveljavljanja delničarskih pravic pred izdajo delnic.

II. HRAMBA VREDNOSTNIH PAPIRJEV IN DRUGIH VREDNOSTI

A. Hramba v depozitu

Točka 69. (1) Kreditni institut je upravičen, da pri njemu vložene vrednostne papirje pripíše depozitu upravičenca. Kreditni institut se obveže k skrbni hrambi po členu 957 ABGB (avstrijski Splošni civilni zakonik). Kreditni institut pa ni obvezen spremljati razvoja naloženih vrednosti ali k pojasnjevanju pretečih izgub vrednosti ali okoliščin, ki bi lahko vplivale na vrednost.

(2) Kreditni institut se izrecno pooblasti, da v tuzemstvu izdane vrednostne papirje hrani tudi v tujini ter v tujini izdane vrednostne papirje tudi v tuzemstvu. Prav tako je pooblaščen, da v tujini izdane imenske vrednostne papirje da vpisati na ime domačega shranjevalca ali na ime zaupnika tujega shranjevalca („nominee“).

(3) Kreditni institut jamči podjetniku zgolj za skrbno izbiro tretjega shranjevalca.

B. Vnovčenje vrednostnih papirjev, zamenjava talona, žrebanje, odpoved

Točka 70. (1) Kreditni institut skrbi za odtrganje zapadlih obresti, dividendnih in donosnih kuponov in zaseže njihovo protivrednost. Nove kuponске pole za obresti, dividende in donose priskrbi kreditni institut brez posebnega naloga.

(2) Žrebanje, odpovedi in druge podobne ukrepe v zvezi s shranjevanjem vrednostnih papirjev nadzoruje kreditna ustanova, v kolikor so ti ukrepi objavljeni v uradnem listu „Amtsblatt der Wiener Zeitung“ ali v „Mercur“ Authentischer Verlosungsanzeiger. Kreditni institut vnovči izžrebane in odpovedane vrednostne papirje ter obrestne, dividendne in donosne kupone.

(3) Dolžnosti po 1. in 2. odstavku glede vrednostnih papirjev, ki jih hranijo tretji shranjevalci, imajo tretji shranjevalci. Za vrednostne papirje, shranjene v tujini, kreditni institut ni obvezan stranki sporočiti

števila vrednostnih papirjev, predvsem vrednostnih papirjev za izžrebanje, prištetih po obračunu vrednostnih papirjev; kreditni institut nato določi z žrebom, kateri stranki se prištejejo izžrebani vrednostni papirji. Če pa se stranki sporočijo številke vrednostnih papirjev za izžrebanje, so le-te pomembne samo za žrebanje in plačilo, vendar le toliko časa kot je to običajno v tujini. Če pa bi bilo treba postopati po tuji praksi tako, da se vnovčljivi zneski vrednostnih papirjev za izžrebanje sorazmerno porazdelijo in pri tem ne bi bilo mogoče prikazati preostalih deležev posameznih strank, potem se stranke, katerih deleži se vnovčijo, določijo z žrebom.

C. Nadzorna dolžnost kreditnega instituta

Točka 71. Kreditni institut na osnovi razpoložljive tuzemske dokumentacije ob dospelosti vrednostnih papirjev enkratno preveri ali so zanje določeni edikti, ali jih zadevajo plačilne blokade in podobno. Nadzor nad postopki za razveljavitev vrednostnih papirjev se opravi ob dospetju.

D. Obveščanje o zamenjavi in drugih ukrepih

Točka 72. Kreditni institut skuša stranko obvestiti o konvertiranju, povišanju kapitala, znižanju kapitala, spojitvah, izvajanju ali uveljavljanju pravic, pozivu k vplačilu, združitvah, prilagoditvah, ponudbah za zamenjavo, arozijah in drugih pomembnih ukrepih povezanih z vrednostnimi papirji, če je vse navedeno objavljeno v „Amtsblatt der Wiener Zeitung“, ali je o tem kreditni institut bil obveščen s strani tujih hraniteljev.

Če stranka ne da pravočasnih drugih navodil, je kreditni institut upravičen, vendar ne dolžen, ukrepati po najboljši presoji ob upoštevanju strankinih interesov, predvsem pa v zadnjem možnem času vnovčiti pravice, ki bi sicer zapadle.

III. POSLOVANJE V DEVIZAH IN VALUTAH

Točka 74. odpade

Točka 73. odpade

IV. KREDITI V TUJIH VALUTAH

Točka 75. Kredite v tuji valuti je treba vrniti efektivno, to pomeni v valuti, v kateri jih je odobrila banka. Plačila v drugi valuti se štejejo za varščino, razen če banka stranki sporoči, da se bodo uporabila za odplačilo kreditnih obveznosti. Banka je prav tako upravičena, da še odprti znesek dolga v tuji valuti pretvori v domači valuto, in sicer pod pogojem, da o tem obvesti stranko, če

- se v poslovnih razmerjih s podjetji z gibanjem tečaja tuje valute

kreditno tveganje povečuje in banka v primernem roku ne dobi zadostnega zagotovila ali

- zaradi zakonskih okoliščin ali drugih okoliščin, za katere ni odgovorna banka, refinanciranje v tuji valuti ni več mogoče ali
- je znesek kredita v celoti zapadel v plačilo in kljub opozorilu ni vrnjen

V. INKASO IN DISKONTNI POSLI, MENIČNI IN ČEKOVNI PROMET

Točka 76. - točka 81. odpade

Za zagotovitev lažje berljivosti te publikacije se poenostavljeno za obe obliki spola uporablja zgolj krajša moška pravopisna oblika.

PARTNER BANK

Stanje: 01/2019 / SI